

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๔

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๔ ถึง ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๓๔/๒๕๗๖ (สามัญ)

๑. รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๗-๘-๘/๒๕๗๖ (สามัญ) ๗๓๖
๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก ๗๓๖-๗๗
๓. พิจารณาญัตติของรณชำนานาญภาษาเรื่องให้มีรองประธานสภา ฯ แต่คนเดียว ๗๗๗-๗๘
๔. รัฐบาลเสนอญัตติเรื่องให้ตั้ง กรมมาธิการสำหรับกระทู้ถาม ๗๘๓-๗๘๕
๕. กระทู้ถามของนายเขียน กาญจนพันธ์ ถามรัฐบาลว่า เรื่อง กรมกรโรงตีและเจ้าของโรงตี ชวนากับคนกตาง และเรื่อง ตลาตข้าว รัฐบาลจัดการไปแล้วอย่างไร ๗๘๘-๘๐๐

๒๐
แก คำผิด

หน้า	บรรทัด	คำผิด	คำถูก
๒๘	๔	Line Breebing	Line Breeding
๔๘๓	๓๒	Defenition	Definition
๖๕๕	๓๕	Liocbb	Liabile
๗๘๕	๔	Queetion	Question
๗๘๗	๓๓	Officiol peper,	Official paper.
๘๐๓๒	๒	Indemity Cet	Indemnity Act
๘๒๗๖	๓๓	fee	fees.
๘๒๘๗	๗	Act proves in ten tion	Act proves intention
๘๔๒๕	๓๐	Priwate Bill	Private Bill
๘๔๒๖	๘	Qvantity	Quantity
๘๘๐๐	๒	กึ่งท ^{๒๕} ๒๐/๒๕๗๖	กึ่งท ^{๒๕} ๒๘/๒๕๗๖
๘๘๓๖	๓๓	Majorty	Majority

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๔/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๑๒๓ ท่าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคำ รายงานการประชุมครั้งที่ ๗.๗. และ ๘ ตามที่ได้วางไว้ ให้สมาชิกอ่านแล้ว ถ้าเมื่อไม่มีผู้ใด ทักท้วงจะได้ถือว่า ที่ประชุมรับรองรายงานเหล่านั้นแล้ว นอกจากนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้สภา ฯ ทราบไว้ว่า บัดนี้รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติงบประมาณมาแล้ว แต่ยังพิมพ์แจกไม่ทัน คราวหน้าจะได้แจก ให้สมาชิกทราบ กับข้าพเจ้าขอเรียนให้สมาชิกทราบว่า ตามซึ่งข้าพเจ้า เคยเรียนไว้ครั้งหนึ่งว่า ประธานสภา ฯ ได้บอกตามด้วย และยื่นไปทาง นายกรัฐมนตรีนั้น บัดนี้ท่านได้บอกตามาทางสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ซึ่ง ถ้าเราจะพิจารณากันว่า ควรจะอนุญาตหรือไม่นั้น จะได้นัดวันจันทร์ หน้า ต่อไป จะได้ เริ่มพิจารณาพระราชบัญญัติอากรมฤตกที่ค้างอยู่ในเรื่องพิภคที่ยังค้างอยู่ ท่านกรรมาธิการจะมีเรื่องอะไรอธิบายอีก ก็โปรดอธิบายเสีย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ ฯ กล่าว ว่า ในเรื่อง
 อากรมฤตกนน์ ข้อสำคัญที่สุดอยู่ที่พิกัดอัตรา อันที่จะได้ปรักในฉนั้น
 และการที่จะปรักชานน ก็เป็นอะเพราะความเห็นว่าคุณคิตที่กรรมการ
 ร่างมานั้น ดมควรวอชนและแก้ไขอย่างไร ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นสมาชิก
 เพราะฉนั้นจึงไม่มีหน้าที่จะตอบอภิปรายในเรื่องนี้ได้ จึงขอประทานโอกาส
 บรรยายเหตุผลที่กรรมการได้ร่างไว้ฉนั้นให้ที่ประชุมทราบเสียก่อน ที่
 จะได้มีการอภิปรายกัน แต่ถ้ายกคำที่ข้าพเจ้าจะพูดนั้น หากจะเป็น
 การหนักเบาไปอย่างไรข้าพเจ้าขออภัยและขอได้โปรดจำไว้ว่า ข้าพเจ้า
 ขออภัยแล้ว อากรมฤตกนน์ ตั้งแต่กรรมการลงมือพิจารณา ก็ได้
 รู้สึกความหนักใจและต้องใช้เวลาไตร่ตรองเป็นอันมาก เพราะเป็นภาษี
 เก็บจากहतัทพย บางท่านเข้าใจว่าอากรมฤตกนน์เหมือนกับภาษีเงิน
 ได้หรือภาษีการค้าหรือภาษีการธนาคาร แต่ที่จริงไม่เหมือนกันเลย ภาษี
 เหล่าฉนั้นเก็บจากรายได้ อันมาแต่हतัทพย ซึ่งภาษีมฤตกนน์เก็บจาก
 หตัทพย ถ้าหากว่าเราไม่ใคร่คววญให้เหมาะไปทำรุนแรงหรือไปทำ
 อย่างรุนแรงแก่हतัทพยแล้ว ก็ยอมจะกระทบกระเทือนถึงรายได้ด้วย ถ้า
 จะเปรียบก็เหมือนต้นไม้ ถ้าเราไปทำตายต้น ก็ยอมจะกระทบกระเทือนไปถึง
 ดอกและผลให้เสื่อมไปด้วย ถ้าแม้ว่าเราบำรุงต้นฉนั้นให้สมบูรณ์ได้ ย้ำ
 ให้มีอันตราายมากมายแล้วก็ยอมมีกำลังแรงส่งไปถึงดอกผลให้ได้มาก เท่าที่
 ข้าพเจ้าเห็นมา ภาษีอากรในเมืองไทยฉนั้นแต่เก็บจากรายได้ตงน

ซึ่งมีเป็นครั้งแรกซึ่งเก็บจากहतकठवप्य คือ ภาษาคินที่ออกควบกันมากับ
 ภาษัโรงวั้นเมื่อศน พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ผดเบนอย่างไร เมื่อภาษันน
 ปรากฏออกมาแล้ว ได้ฟังแค่ได้ยงร้องเดือดว้อนกันแข่งแซ่ เพื่อบอกขาย
 ที่คินกันคือยวาคาต่ำๆ มากมาย ครั้นเมื่อมีการปฏิวัติเมื่อฉนที่ ๒๕ มิถุนายน
 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความเดือดว้อนน จึงได้ประกาศยกเลิกภาษัที่
 ดิน ประชาชนพากันแซ่ซร้องร้องสำรุกรเป็นอันมาก ภาษัอากวั้น ถ้า
 จะนับก็ตองนับว่าเป็นฉระบบที่ ๒ ที่เก็บจาก หตकठवप्य เพราะฉนั้นจึง
 สัมควรที่จะตองใคร่ครวญผดกจะฟ้งเกิดแก่พระราชบัญญัติโดยรอบคอบ
 ข้าพเจ้าไม่ได้แกดงกล่าวเคย ดังแต่หนึ่งคือพิมพ์ได้ประกาศการปริกษา
 อากรมฤคกน ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมาธิการ ได้มีผู้มาถาม
 หตายรายแทบนับไม่ถ้วนว่า จะเก็บกันอย่างไร และเขากันอย่างไร ใช้
 แต่เท่านั้น เมื่อ ๕-๖ วันมาน ยังมผู้มาพูดขายทคินซึ่งเขาซื้อไว้ตง
 ๕๐,๐๐๐ และจะขายเพียงหม่นเดียวเท่านั้นเอง และทำให้ข้าพเจ้ามี
 ความฉิคคเกรงว่าจะกระทบกระเทือนถึงราคาที่ดินตกต่ำไปอีก เพราะ
 ประจวบเหตุคือการฉนผดเคือง และราคาภาษัที่ออกใหม่ๆ หตายฉระบบ
 ด้วย มีผู้กต่างว่าภาษัมฤคกนเก็บบนความมั่งมี และผู้ทใครรับมาเปดต่างๆ
 หมายความว่า เมื่อได้เปด่าก็สัยเปด่าแล้ว จะเก็บให้มากหน้อยก็ไม่เป็น
 อะไร ความกิตนฟงตุนั้นๆ ก็ดูเหมื่อนว่าถูก แต่ความจริงนั้นเป็นอก
 อย่างหนึ่ง ข้าพเจ้ามีอายุเกือบจะได้ ๖๐ ปีแล้ว ยังไม่เคยพบมฤคกท

ให้กันเปล่าๆเลยที่เดียว ธรรมดาตามนุษย์ทุกรูปทุกนาม ต้องการความ
 บริบูรณ์ที่สุด ต้องการความพอใจอย่างยิ่ง ที่จะได้ด้วยกันทั้งนั้น
 ผู้ที่มทรพยาน ย่อมสละความสุข ย่อมสละความพอใจในบางอย่างบาง
 ประการ เพื่อที่จะถนอมทรัพย์ไว้ให้มีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้ เพื่อที่
 จะให้เป็นมรดกแก่บุตรหลานไปตั้งวงศ์ตระกูลให้สืบมั่นคง ฝ่ายบุตร
 หลานนั้นเดี๋ยวก็ต้องประพฤติตัวดี ต้องทำความมั่นใจให้แก่บิดามารดา
 ว่าจะเป็นผู้ปลูกฝังรักษาได้ ถึงจะได้วิมรดก เมื่อเช่นนั้นจะเรียกว่า
 ได้เปล่าๆอย่างไร ส่วนมรดกที่ให้แก่ญาติ เมื่อไม่มีบุตรหลานจะให้
 ญาติผู้หนึ่งก็กองใช้ทุนใช้แรง ประจบทำความพอใจให้แก่เจ้าของมรดก
 ให้ชารักใคร่ เขาจะได้ให้แก่ตัวเมื่อมีการลงทุนแรงเช่นนั้น จะเรียกว่า
 ได้เปล่าๆ ก็เห็นจะไม่ได้เหมือนกัน นอกจากนั้นมรดกที่ยังไม่มีบุตรหลาน
 จะให้ ข้าพเจ้าเคยเห็นมีผู้ให้แก่กองการกุศล ในที่สุดให้แก่พระแก้ว
 มรกตก็มี การยกให้นั้นไม่เคยเห็นเคยว่าให้มรดกเปล่าๆ มีท่าน
 ผู้หนึ่งไปพูดแก่ข้าพเจ้าว่า เราเกิดมากี่เกิดแก่ผ้ามา เราตายไปก็แก่ผ้า
 ไป ทรัพย์สมบัติมาหาเราในชาตินี้ต่างหาก ตายก็ไม่ได้เอาอะไร
 ไปด้วย ฟังดูก็จะเป็นธรรมะๆ หมายความว่าถึงจะเสียภาษีมาก
 เท่าไรก็ได้ เพราะไม่ได้เอาอะไรมา และเอาอะไรไป ข้อสำคัญว่า มัน
 มาแล้วแต่ยังไม่ได้ไปจะโปรดว่าอย่างไร จะว่ากันด้วยอาการแก่ผ้าได้
 หรือไม่ แต่ยังมีคำพูดกันอีกอย่างหนึ่ง เราเกิดมาไม่ได้เอาอะไรมา

เมื่อเวลาตายไปเราก็ไม่ได้ทำอะไรไปกินเหมือนนก และในระหว่างที่
เกิดมาแต่ยังไม่ตาย เราจะต้องกินต้องใช้ ความจำเป็นในเรื่อง
ทรัพย์สินยังเป็นความจำเป็นอยู่ มีอีกท่านหนึ่งได้กล่าวว่าได้พบกับที่
ปรึกษา เขาว่าอัตราที่กรมการร่างอยู่นั้นค่อนข้างจะต่ำไป ในเรื่อง
ปรึกษาชาวต่างประเทศนั้น ให้คุณให้โทษอย่างไร ข้าพเจ้าไม่อยาก
จะกล่าวในที่นี้ ถ้าท่านผู้ใดอยากทราบฟังประวัติการณ์ก็คงจะ
ข้าพเจ้ายอมรับว่า ที่ปรึกษามีประโยชน์แก่การงานมาก ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว
เราจะต้องจ้างเขามาไว้ทำไม แต่เดี๋ยวนี้ข้อสำคัญอยู่ที่เราจะฟังความ
เห็นเขาเพียงไรนั้น เหมือนอย่างร่างอัตรากรมฤๅกนั้น เราไปปรึกษา
หรือไปถามความเห็น เขาคงนึกถึงอัตราเมืองเขา แต่เมืองเขามั่งคั่ง
บริบูรณ์ เมืองเราหรือผู้คนของเรา ไม่เหมือนเขา เพราะคนของเรา
มีพันชักรมีใบหูผูกเบงก และอาจเอามาเสียภาษีได้ ส่วนพวกเรา
ต้องเอาहतกรพมาเสียภาษี โดยวิธีขายहतกรพ นมหนักเหมือนกัน
และค่าโบราณที่ว่าไว้ว่า “เรือจะไป ท้ายยังอยู่” เขาจะให้ความเห็นรุนแรง
อย่างไรก็ได้ เพราะเขามาตามสัญญา ๒-๓ ปีเขาก็ไปบ้าน พวกเรา
จะต้องรับภาระอันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ในเรื่องความเห็นของที่ปรึกษา
เห็นจะควรฟังหูไว้หู คราวนี้คงมีญัตติว่าที่กรมการได้กำหนดไว้
นั้นต่ำจริงหรือ ในข้อนี้ความเห็นข้าพเจ้าเห็นว่า ต่ำกว่าแก่ผู้ทมิทรพ
น้อย แต่สูงกว่าผู้ทมิทรพมาก ตามร่างเดิมกำหนดชยกเงินภาษี ไม่
เก็บแก่คนทมิทรพ ๒๕,๐๐๐ บาท คราวนี้ได้ตกลงให้ที่ประชุมให้ยก

เงินเพียง ๓๐,๐๐๐ บาท นักหนังสือพิมพ์คนหนึ่ง เรืองทำศพตามร่างเดิมได้
 ยากเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท เดียวคนตกตงเพียง ๕,๐๐๐ บาท นักหนังสือพิมพ์ประกว
 ที่ ๒ ส่วนอัตราร่างเดิมนี้ ขึ้นต้นด้วย ๓% สูงสุด ๓๐% แต่เก็บครึ่ง
 เดียว อย่างที่ ๒ ที่นายอารกยอง กับนายแบกส์เตอร์ ได้ช่วยกันทำขึ้น
 เก็บ ๒ ขึ้น ขึ้นต้นด้วย ๓% สูงสุด ๓๐% ซึ่งร่างของกรมการนิเทศ
 ๒ ขึ้นเหมือนกัน ขึ้นต้นด้วย ๒% สูงสุด ๒๐% ถ้าจะคิดเทียบอย่างที่จะ
 อยู่คนเดียวแล้ว ก็จะเป็นจำ ขึ้นต้นด้วย ๔% สูงสุดถึง ๔๐% ร่างของ
 กรมการนิเทศตัดค่าไปหรือ ตกไม่สู้จะหนัก แต่อย่างไรก็ดีขออย่าได้โปรด
 ดมว่าคนไทยนั้น ตัวเงินสดไม่ใคร่มี มีก็แต่हतทพย เวदानการเงิน
 ก็ผิดเคืองเท่าที่กรมการนิเทศร่างอัตรานี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องมีคนขาย
 ทพยมาเสียภาษีเป็นแน่นอน แต่ถ้อตราค่าก็ขายน้อยๆ บางทีก็จะหมด
 ใน ๒-๓ คอ ถ้าคนที่ไม่รู้จักหาเพิ่มเติม ถ้อตราสูงก็จะต้องขายมาก
 อาจจะมีหมดในตัวโดยข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าจะมีผู้เสนอให้เก็บราคาสูง โดย
 ที่ทราบของท่านไม่มีอะไรมา เพราะการทคิดเช่นนั้นไม่เป็นสิ่งบังควร
 ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านผู้ที่ออกความเห็นนั้น คงจะนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม
 เป็นใหญ่ ข้าพเจ้าขอปรารภว่า คนม่งม่นเหมือนที่คิดสูง คนที่ไม่ม
 ทพยเหมือนที่คิดต่ำ รัฐบาลไม่มีความปรารถนาเป็นแน่ ที่จะถ้อคิดสูง
 ลงมาหาที่คิดต่ำ ข้าพเจ้าเชื่อว่ารัฐบาลมุ่งหมายที่จะหาทางถมที่ต่ำให้

เข้าระดับที่สูง การภาษีอากร จึงอยู่ต้องเก็บเพื่อบำรุงความสุขให้แก่
 ราษฎร แต่รัฐบาลคงใคร่ครวญ และท่านทั้งหลายคงจะได้ใคร่ครวญ
 ให้พอเหมาะพองาม ไม่ใช่เป็นการรุนแรงจนถึงเป็นความเดือดร้อน
 โดยหากว่าจะเห็นกันว่า เวลานอศรที่กรมการว่างไว้ ตำแหน่ง
 ข้าพเจ้าก็ยังเห็นว่า เป็นความจำเป็นเพราะว่าการเงินฝืดเคือง น้อยก็
 เหมือนมาก คือไปถ้าการเงินบริบูรณ์จะขยายอัตราเพิ่มขึ้น ความเดือด
 ร้อนก็คงจะไม่เหมือนที่จะทำให้สูงในขั้นต้น ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ท่านสมาชิกควรจะเสนอญัตติว่า ควรจะแก้ตราที่กรมการว่างไว้
 หรือไม่เสียก่อน เพราะถ้าที่ประชุมตกลงว่า ไม่แก้แล้ว ก็ขาดแต่ตรา
 ว่างหนึ่ง กับต้องหมิ่นหาพัน ที่ที่ประชุมนี้ได้กำหนดขึ้นแล้ว
 กรมการที่เบ็ดเสร็จพร้อมอยู่ที่จะนำเสนอนั้น ควรจะแก้อย่างไร
 เพียงบันทึกเดียวเท่านั้นก็เป็นอันดีแล้ว ที่ทำ คงจะวันเวลาปรึกษาเข้า
 ได้มากทีเดียว ทั้งนี้แล้วแต่ท่านสมาชิกจะพิจารณาเห็นตามสมควร

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ถ้าจะมีผู้เสนอขอแปรญัตติแก้ไขพิกษัตราณ ขอเสนอว่า
 เราควรจะแก้ไขหรือไม่ อย่างที่ท่านประธานกรมการว่า

นายมงคล รัตนวิจิตร วัชรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เท่าที่กรมการได้อธิบาย
 มาแล้ว ในที่สุดก็ขอรับรองที่ประชุมว่า การที่จะแปรญัตติแก้ไข

ต่างๆนั้น ขอให้ลงมติในข้อที่ว่า เราควรจะแก้หรือไม่ก่อน บัดนี้
สมาชิกได้มีความเห็นพร้อมด้วย และได้เสนอขึ้นมา และมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ประชุมลงมติในเรื่องนี้ก่อน

ขุนศรีสุทนต์ วัฒนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าก่อนที่จะลงมติในเรื่องนี้ ควรจะต้อง คิดถึงเรื่องอัตรา
๓๐,๐๐๐ บาทเสียก่อน คือถ้าเก็บจากอัตรา ๓๐,๐๐๐ บาท ควรจะคิด
เปอร์เซ็นต์แล้วจึงควรลงมติในเรื่อง ๒๕,๐๐๐ บาท

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ญัตติของข้าพเจ้า พุทธะเพราะว่าอัตราที่กรมการวางไว้แล้ว
นั้น เราควรจะแก้หรือไม่ ซึ่งอัตราหมั้นถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น
เราจะเอาไว้ตกลงกันที่หลัง

พระยามนิตไศสรไพศาล กล่าวว่า ข้าพเจ้าในนามของสมาชิก
ผู้หนึ่ง ก่อนที่จะลงมติในเรื่องที่จะแก้หรือไม่ เราควรพิจารณากันก่อน
ว่าวางไว้ในพอดิบพอดีหรือยัง คือเราจะลงมติไม่ได้ก่อนที่เราจะพิจารณา
กันถึงเรื่องนี้ ข้าพเจ้าเคยเสนอญัตติที่ว่า เราควรจะแก้หรือไม่ ข้าพเจ้า
ขอเรียนย้อนกล่าวเสียคร่าวๆ ถึงกฎหมายเก่าของเราในเรื่องภาษีมฤค
เราอาจจะเรียกภาษีก็ได้ เรียกอากรก็ได้ ในกฎหมายเก่าเราเรียกว่า
ค่าภาคหลวง ภาคหลวงของเราเก็บภาษีคนมั่งมีตั้ง ๒๕% ข้า
ราชการชั้นโบราณของเราถือว่า เป็นคนมั่งมี ดังนั้นจึงได้เก็บภาษีจาก

ข้าราชการ ๒๕% จากมฤคก ถ้าผู้^{๒๕}นั้นตายก็ตองบอกบิดา มารดา
ภรรยา ญาติพี่น้องแบ่งส่วนไป เพราะฉะนั้น การที่มีข้าราชการที่ไม่^{๒๕}
รู้กฎหมาย ไปเข้าใจเสียว่า ภาษีมฤคกเป็นภาษีใหม่ แต่ไม่ใช่ใหม่^{๒๕}
แท้ เพราะก่อนเราเก็บเป็นบางคน แต่เดี๋ยวนี้เราขยายไปเก็บทุกคน^{๒๕}
แทนที่จะเก็บข้าราชการเท่านั้น อีกข้อหนึ่งข้าพเจ้าอยากจะให้สมัคร^{๒๕}
ทราบถึงเรื่องอัตราต่างประเทศ ที่เขาเก็บเช่นอังกฤษและฝรั่งเศส จึ่งอยู่^{๒๕}
คนละประเทศกัน ความมั่งคั่ง ความมั่งมี ไม่เหมือนกัน ถ้าเราได้เงิน^{๒๕}
ความคิดที่ว่าเราจะได้เก็บอย่างไรนั้น ข้าพเจ้ามองเห็นเหตุอัน^{๒๕} จึ่งได้^{๒๕}
ไปเขียนมาจากกฎหมายเก่า ๆ คือ ในระหว่าง ๔ ปี คือ ปีที่ ๓ เมื่อ^{๒๕}
ค.ศ. ๑๘๓๐ ครวงที่ ๒. เมื่อ ค.ศ. ๑๘๓๔ ครวงที่ ๓. เมื่อ ค.ศ. ๑๘๓๘^{๒๕}
และครวงที่ ๔ ค.ศ. ๑๘๒๕ นั้นเป็นครวงหงต้งที่สุด เขาเริ่มค่นเมื่อปี ๑๘๓๐^{๒๕}
ภาษีมฤคกเรียกคั่งแต่ ๓๐๓ ปอนด์ ถึง ๕๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๑% ๕๐๓^{๒๕}
ปอนด์ ถึง ๓,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๒% ๓,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๕,๐๐๐ ปอนด์^{๒๕}
เก็บร้อยละ ๓% ๕,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๓๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๔%^{๒๕}
๓๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๒๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๕% ๒๐,๐๐๓ ปอนด์^{๒๕}
ถึง ๔๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๖% ๔๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๗๐,๐๐๐ ปอนด์^{๒๕}
เก็บร้อยละ ๗% ๗๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๓๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๘%^{๒๕}
๓๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๓๕๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๙% ๓๕๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง^{๒๕}
๒๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๑๐% ๒๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๔๐๐,๐๐๐ ปอนด์

เก็บร้อยละ ๓๓% ๕๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๖๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บละ ๓๒% ๖๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๘๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓๓% ๘๐๐,๐๐๓ ปอนด์ ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓๔ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๓ ปอนด์ขึ้นไปเก็บร้อยละ ๓๕ และนักเป็นกฎหมายฉบับแรก และต่อมาก็คือ เปลี่ยนใหม่อีก แต่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่มาเปลี่ยนแปลงเอาตอนปลาย คืออย่างสูงเก็บ ๒๐% สำหรับปี ค.ศ. ๑๘๓๔ นอกจากนั้นเก็บระดับเดิม ในการเปลี่ยนคราวที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๑๘๓๘ ก็ไม่มากมายนัก คือ ราคาเมล็ด ๓๐๓ ปอนด์ ถึง ๕๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๓,๕๐๓ ปอนด์ ถึง ๑,๐๐๐ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๒ เรื่อยไปจนกระทั่ง ๕๐% เป็นอย่างสูง และมีอีกฉบับหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๘๒๕ มีอัตราอย่างสูง คือ ๒,๐๐๐,๐๐๓ ปอนด์ เก็บร้อยละ ๔๐ ตามเดิม ตามรายละเอียดทางด้านข้างที่ข้าพเจ้า จะไม่ต้องอ่าน เพราะมันสั้นด้วยร้อยเล่มขอเป็นลำดับมา นี้เป็นกฎหมายของอังกฤษ

สำหรับฝรั่งแล้วฉันคิดว่าอย่างหนึ่ง คือภาษาที่เราเก็บนั้น เมื่อตายครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ เขาผ่อนผันเก็บน้อยลงไปอีก อัตราภาษีมรดกในการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์มรดก ในทรัพย์สินเนื่องจากบุคคลหนึ่งตาย ผู้สืบสายโลหิตโดยตรง ลำดับชั้นหนึ่ง ตั้งแต่หนึ่งฟรังก์ถึงหมื่นฟรังก์เก็บร้อยละ ๓. ๓๐,๐๐๓ ฟรังก์ถึง ๕๐,๐๐๐ ฟรังก์เก็บร้อยละ ๔.๒๐% ๕๐,๐๐๓ ฟรังก์ถึง ๓๐๐,๐๐๐ ฟรังก์ เก็บร้อยละ ๕.๕๐% ๓๐๐,๐๐๓ ถึง ๒๕๐,๐๐๐ ฟรังก์ เก็บร้อยละ ๖.๖๐ ฟรังก์ ๒๕๐,๐๐๓

แฟรงก์ถึง ๕๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๗.๘๐% ๕๐๐,๐๐๓ แฟรงก์
 ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๘% ๑๐,๐๐,๐๐๓ แฟรงก์
 ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๐.๒๐% ๒,๐๐๐,๐๐๓ แฟรงก์ถึง
 ๕๐๐,๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๓.๕๐% ๕,๐๐๐,๐๐๓ แฟรงก์ถึง
 ๑๐,๐๐,๐๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๒.๖๐% ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐,๐๐๓
 แฟรงก์ถึง ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ แฟรงก์ เก็บร้อยละ ๑๓.๘๐% จำนวนสูง
 กว่า ๕๐ ล้านขึ้นไป เก็บร้อยละ ๑๕

นี่เป็นกฎหมายฝรั่ง แต่ว่าเขามองใจ ถ้ามีลูกถึง ๔ คนลงมา
 ตรี เขาลดจำนวนลงมาให้คือ คิดอย่างนี้ ลูก ๓ คน ลดให้ร้อยละ ๓๐
 หรือร้อยละ ๖๐ เท่าที่เรียนมานี้ เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้สมาชิกได้ทราบ
 ใจเท่านั้น แต่สำหรับข้าพเจ้าเอง ไม่ได้ มีความเห็นเดยว่าจจะให้
 ไปในทางมากและน้อย ถ้าจะไม่มีแก่นแก้วก็เป็นอันเดยไป

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้อธิบายมาเมื่อกัน มีความประสงค์
 อย่างยิ่งที่จะให้เพิ่มอัตรา ท่านยกเหตุผลที่เป็นข้อสำคัญอีก ๒ ข้อคือ
 แต่ก่อนเราเก็บค่าภาคหลวง ๒๕% แรกกว่าภาษีเดยวัน ในชีวิตของ
 ข้าพเจ้า ยังไม่เคยเห็นว่ารัฐบาลได้เคยเรียกเก็บค่าภาคหลวง แต่
 บางทีอาจจะเก็บก่อนชีวิตก่อนข้าพเจ้าเกิดซึ่งข้าพเจ้าไม่ทราบ จังหวัดอุบล
 ราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่ รัฐบาลไม่ได้เคยเก็บค่าภาคหลวง
 เดย ข้อมูลหมายต่าง ๆ นั้น ท่านสมาชิกได้หาหลักต่างประเทศมา

แฉง แต่ต่างประเทศเขาเป็นอารยะประเทศ เช่นอย่างอังกฤษ ฝรั่งเศส
 เคซ เราไม่เอาอะไรของเขามาแต่ก็ไม่ดี แต่ของต่างประเทศจะเอา
 เป็นของดีเสียทั้งหมดเต็มไปไม่ได้ แท้จริงมองคุณตที่เราจะได้มันดี
 ที่เดียว แต่हतักที่เราตคนผู้เงินลงมาหาคนจน หตักของรัฐบาลที่จะ
 ให้อคนมีฐานะดีขึ้น ถ้าเราไม่พยายามจะทำลายผู้มมาหาคนจน หตัก
 อนัน เป็นहतักของคนจน การที่เราจะรันคนจนขึ้นไป คุณหมื่นอน
 จะดีกว่า แต่ถ้าเราจะไม่ทำลายคนมี ที่เราจะพยายามปลดทุกให้ประเทศ
 เรามี่ เป็นहतักที่ประเทศจะต้องทำ ประเทศเราโดยเศรษฐกิจรวมถวน
 อย่างยิ่ง จนกระทั่งหายใจแทบไม่ออกอยู่แล้ว ในประเทศสยามเรา
 ผู้มีฐานะพออยู่พอกินกันน้อย ยิ่งในหัวเมือง ตามอัตราอย่างต่ำ ที่
 ว่าหมื่นหนึ่งต้องเสียภาษี อย่างเช่นจังหวัดอุบลราชธานี มีพลเมือง
 ๗๐๐,๐๐๐ คน เราจะได้รับเพียง ๓๐ คน แต่ ๓๐ คนนี้ จะตาย
 เมื่อไรก็ไม่ทราบ เราควรจะคิดหาทางที่รัฐบาลผ่อนผันให้มากที่สุดที่จะ
 มากได้ ตามอัตราที่คณะกรรมการวางไว้นี้ ข้าพเจ้าคิดว่า อยู่ใน
 เกณฑ์พอดีแล้ว ไม่น่าจะไม่ค่อยไป ถ้าเราวางहतักเกณฑ์ตามอัตรา
 น้อยกว่านี้ ก็จะเป็นการที่รัฐบาลไม่ได้อะไรเสียเลย ถ้าสูง กว่านี้
 จะเป็นการบาป ทำลายฐานะของคนมี อีกประการหนึ่ง ตามที่
 ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้อ้างถึงประเทศอังกฤษ ระเบียบแรกเขาผ่อนผันน้อย

กล่าว คือได้เก็บในอัคราตากวน คือเมื่อเขาได้ประกาศใช้กฎหมาย
ครั้งแรก เขาให้เก็บในอัคราตากวนว่าเรา เมื่อเราประกาศใช้ ที่หลังเขา
เราต้องเก็บสูงกว่าเขาแล้ว ก็จะเป็นการไม่ดี เมื่อประเทศเรามีฐานะดี
ขึ้น เราค่อยเขียนอัคราชันไปภายหลัง ข้าพเจ้าเห็นว่า คงจะเป็นประโยชน์
ทวิ ๆ ไปมากกว่า

พระยาศรีสุทนต์ไพศาล กล่าวว่ การเก็บค่าภาคหลวงเงดนั้น
ยังเก็บอยู่ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดส่งตักไปตามที่ศาลจังหวัดอยุธยา ซึ่งเงดา
นั้นเขาก็เก็บ ได้มีผู้ มาเต้าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ค่าพิพาทษาได้ตัดสินให้
เก็บค่าภาคหลวงด้วย เพราะกฎหมายฉบับนั้นยังไม่ยกเลิก

นายมนูญ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ตามที่สมาชิกพูดว่ มีการเก็บค่าภาคหลวงนั้น ข้าพเจ้าเป็นคน ๑ ที่รู้
เรื่องนเหมือนกัน เห็นว่ ตามหลักกฎหมายของเราที่จะเก็บค่าภาคหลวง
นั้น โดยมากนิยมเก็บต่อมคตถึงศวด ถ้าคตไม่ถึงศวด เรา
ไม่เก็บกัน และข้าพเจ้าอยากจะแถงค่อไปว่ บางท่านมีความเห็น
เป็นท่านองจะให้เพิ่มพกคตินั้น ข้าพเจ้ามิเห็นด้วยเลย เพราะเหตุว่
บ้านเมืองเราก็กยากจนคั่นคั่น ซึ่งคตมาชิกทุกคนก็ยอมรู้ ค่ออยู่แต่วว่ เงดา
ฐานะของชาติเป็นอย่างไร เราจะไปเอาอย่างต่างประเทศ ข้าพเจ้า
ไม่เห็นด้วย เราควรที่จะเก็บน้อยไปก่อน เมื่อฐานะเราค่อไปภายหลัง
แถงเราเห็นว่าราษฎรมเงินเสี่ยมากกว่า เราเพิ่มที่หลังก็ได้ เพราะ
กฎหมายนั้นเมื่อค่อออกแล้ว มิใช่จะไม่ให้เบดิยนแปลงเมื่อไร ข้าพเจ้า

อยากจะให้สมาชิกกระดิกถึงให้มาก ว่าท่านเป็นผู้แทนราษฎร ราษฎรได้
เด็กคงเข้ามา ท่านจะเห็นอย่างไรแล้ว ขอให้คิดเห็นหัวอกเขาให้มากๆ

ขุนเด่นาดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าววว่า เรื่อง
อาการผิดปกติ ข้าพเจ้าเห็นด้วยท่านสมาชิก ท่านสมาชิกเล่นมือเมื่อก
เพราะสมาชิกทั้งหลายเป็นผู้แทนราษฎร เรามาตัดทอนกันเอาเอง บัด
นี้ตัดทอนลงเป็นจำนวนหมื่น ๕ พันบาท ควรเก็บอากรร้อยละ ๑ ต่อไป
จะลดลงอย่างไร แต่ว่าท่านสมาชิกทั้งหลายจะเห็นควร

ขุนสงฆาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววว่า ก่อน
หน้าสภาฯ นี้ จะได้ลงมติกันในข้อที่ว่า เราจะแก้ไขอย่างไรนั้น ข้าพเจ้า
เป็นคน ๑ ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในการลงมติ เพราะฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้า
จะมีเสียงมีส่วนร่วมในการลงมตินั้น ข้าพเจ้าจะต้องเข้าใจในเรื่องนี้ให้กระจ่าง
เราเป็นผู้แทนราษฎร เราต้องทำประโยชน์ให้ราษฎร ถ้าราษฎร
ไม่เสียเสียสักสตางค์แดงเดียวข้าพเจ้ายินดี แต่ในเมื่อรัฐบาลได้ตราพระ
ราชบัญญัติขึ้นมา ชั้นแรกข้าพเจ้าได้ตรองดูแล้วเห็นว่า ถ้าจะแบ่ง
เบากว่าจากคนมั่งมีเด็กน้อยให้ แก่คนจน การที่รัฐบาลเก็บภาษีทอง
ก็จะเอาเงินไปบำรุงรวมทั้งคนจนและคนมี เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าและ
ทั้งสมาชิกในสภาฯ นี้ทุกคนที่ออกความเห็นเช่นนั้น เห็นว่าไม่เป็นอย่างท
ประชาชนกรรมาชิกการว่า เราคงจะไม่ลดคนมั่งมีมาให้ ได้ระดับกับคนจนเป็น

แน่ เมื่อข้าพเจ้าได้ฟังท่านประธานกรรมาธิการพูดแล้ว ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าควรแต่คน ดูเหมือนคล้าย ๆ กับว่า สติมาชิกทั้งหลายจะเป็นดังนี้
 เมื่อข้าพเจ้าได้ฟังคำที่ประธานกรรมาธิการได้กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าก็
 รู้สึกเหมือนว่า ข้าพเจ้าได้ฟังเทศนา เกิดชักกอดฉันมาทันที ว่าจะมีข้อบาป
 อยู่หลายประการ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าอยากจะถามประธานกรรมาธิการว่า
 ส่วนประธานจะให้เพิ่มหรือลดเท่าใด ข้าพเจ้าจะได้พูดอีกที เพราะ
 ว่าเมื่อตกลงความเห็นไป กรรมาธิการและสติมาชิกทั้งหลายในสภาฯ นี้ จะลง
 โทษข้าพเจ้าว่าไม่รู้จักระไรเลย ข้าพเจ้าขอถามว่า ความเห็นของ
 ประธานกรรมาธิการจะเอาเท่าไร ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎร ถ้า
 มากเห็นจะไม่ยอม ถ้าว่าน้อยหรือไม่เสียเลยข้าพเจ้ายอมยกมือแน่ จะ
 เอาเท่าไร

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่่า ในข้อ
 ข้าพเจ้าเห็นว่า จะไม่ต้องตอบ เพราะข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการและ
 กรรมาธิการส่งความเห็นแล้ว และคำอธิบายประกอบร่างได้กล่าวไว้
 ในนั้นแล้ว

ขุนจ้มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า เท่า
 ที่ข้าพเจ้าได้ฟัง ไม่ได้มีความว่า คงเดิมหรือเพิ่ม หรือลด ขอให้
 โปรดตอบอีกสักครั้งจะได้วินิจฉัย เพราะว่าจะได้วินิจฉัยได้ว่าเพิ่มหรือ
 ลดหรือคงเดิม

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ แต่แรกกรรมวิธีการเสนออย่างไร
ก็คงเป็นไปอย่างนั้น

ขุนสุมหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ที่อธิบายมาเมื่อเห็นจะไม่เกี่ยวกับเลขที่เสนอ เกี่ยวหรือไม่ เพราะ
เหตุว่ถ้าเราตกลงหลักการอะไร ทุกคนเกิดมาอภิปราย ซึ่งสงสัยว่
ให้น้อยกว่าค่าคงจะได้รับไป เพราะมีข้อจำกัด ๆ ค่าเดียวว่ เขา
เห็นหรือเห็นว่าเพิ่ม ยังไม่เป็นระเบียบ

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าเห็นว่า สมาชิก
ได้อภิปรายมานี้ เพียงพอ เห็นจะลงมติกันได้แล้ว

ขุนสุมหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้ายังสงสัย ตามที่เราได้ลงมติกันมาแต่ในมาตรา ๓๕-๓๖ ใน
พิกัดนี้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในพิกัด ๓-๒ ในมาตราที่กล่าวมาแต่นั้น เวลานี้
เราจะลงมติกันว่ เราจะแก้พิกัด ๒ หรือพิกัด ๓

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ พิกัด เราจะแก้ในมาตรา ๓๕
นี้หรือเปล่า อันข้าพเจ้าจะได้รับไปอธิบายวันหลัง ตามพิกัดตก
ลงคงตกคนด้วย ๒ หมื่น ๕ พัน เราตกลงกันมาแต่ ๑ หมื่น ในเรื่อง
ที่จะพูดนี้ ตกคนแต่ ๒ หมื่น ๕ พันขึ้นไป ไม่ได้เกี่ยวกับส่วนที่จะลด
ไปเก็บเท่าไรนั้นเขาได้ไปพิจารณากันที่หลัง ในข้อที่จะขอให้ลงมติ
จะเพราะญัตติที่กรรมวิธีการได้กำหนดไว้ ว่ควรจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 ข้าพเจ้าใคร่จะว่ามีผู้เสนอแปรญัตติเกี่ยวกับเรื่อง ของ ญัตติที่ ๓ ในญัตติน
 หรือเปล่า ถ้าไม่มีผู้แปรญัตติก็ไม่ควรจะแปรญัตติ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามี

เจ้าพระยาศรีธรรมราชภิเศก กล่าวว่ ก่อนที่จะลงมติแก้ไขพิกัดนี้
 หรือไม่ ข้าพเจ้าอยากจะถามกรรมการ ในเรื่องพิกัดนี้ เพราะว่า
 ถ้าอ่านตามหนังสือแล้วจะได้ความว่า มฤตก ๕ หมัน แต่ไม่เกิน
 ๗ หมัน ๕ พัน แต่ให้เสียร้อยละ ๓ น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าบอกว่
 ให้เสียอากรเพราะส่วนที่จะต้องเกิน ๕ หมันบาท เมื่อต้องเสีย ๓ ร้อย
 บาทเท่านั้น การที่จะเป็นว่า ถ้า ๕ หมันบาทต้องเสีย ๕ บาท หมัน
 บาทกับร้อยละ ๒ บาท คิดว่า กรรมการคงไม่ทำอย่างนั้น
 แต่จะอ่านตามหนังสือแล้ว มฤตกซึ่งมีอยู่ จำนวน ๕ หมันบาท เสีย
 ร้อยละ ๓ และหมัน ๕ หมันกับ ๓ ร้อยบาท ใน ๓ ร้อยบาทนั้นของ
 เสียด้วย

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่ ในเรื่อง
 ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังถามนี้ เป็นแต่ข้อร่างเท่านั้นเอง แต่
 ในข้อเมื่อเวลาปรึกษา กรรมการได้ตกลงกันว่าอัตราที่เราจะเก็บเงิน
 เป็นเงินกระได อย่างเดียวกับภาษีรายได้ ผู้แทนคลังจึงบอกว่ให้เอา
 ภาษีเงินได้มาเป็นบรรทัดฐานในการร่าง ถ้าภาษีเงินได้เกินกว่า ๒ หมัน

๕ พันบาท แต่ไม่เกิน ๕ หมื่นบาท เก็บตามอัตราร้อยละ ๓ แห่ง
จำนวนเงินได้ ถ้าเกินกว่า ๒ พัน คือเป็นความดีของตัวเอง ว่าเรา
เก็บเป็นชน ๆ เก็บเฉพาะที่เกินเท่านั้น ก็ควรกระทำได้ เรื่องภาษีเงินได้
ซึ่งได้เกิน ๕ หมื่นก็เก็บในอัตราใหม่

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่า คือศกหนึ่งตั้งที่อ่านอย่าง
ที่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าก็คิดเหมือนกันอย่างที่ประธานกรรมาธิการบอกแล้ว
การจะเป็นว่า มฤตกไม่เกิน ๕ หมื่นบาท ให้เสียอากรร้อยละ ๒ ของ
จำนวนที่เกิน ถ้ามฤตกเกิน ๕ หมื่นบาท ให้เสียอากรเป็นชน ๆ คือ
ตั้งแต่ ๒ หมื่น ๕ พัน แต่เดิยวนมาแก้ว่าเป็นหมื่นบาทให้ยกเว้นอากร
และอีก ๒ หมื่น ๕ พัน ถ้าเกินกว่านั้นเสียร้อยละ ๒ และถ้าเกิน ๕ หมื่น
บาทเสียร้อยละ ๓ คือ ข้าพเจ้าจะต้องอธิบาย นี้แปลว่า ถ้าเขียนให้ชัด
แล้ว เจ้าหน้าที่ไม่เก็บจะต้องไปในข้อกฎหมาย ในปัญหาเรื่องอากร
ว่าจะเก็บหรือไม่เก็บ ถ้าที่ประชุมว่าแก้แล้ว ข้าพเจ้าจึงจะเสนอแปร
ญัตติต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุม
ลงมติว่า เราควรจะแก้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้

ขุนสมุหราชพิธีคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าสงสัยว่า แก้มากหรือแก้บ่อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เขาได้ตกลงที่หลัง ท่าน
ผู้ใดว่าควรแก้ไข โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกเห็นด้วย ๓๓ เสียง

ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรแก้ โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกเห็นด้วย ๔๗ เสียง
เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงว่าไม่แก้ แต่ญัตติที่เสนอมามีผู้เสนอว่าควร
แก้มีอยู่ ๓๔ นายด้วยกัน เป็นอันว่าในครั้งที่กรรมการที่เสนอมานี้
เป็นอันชอบ ที่ประชุมรับรองไปเช่นนั้นแล้ว ปัญหาต่อไปว่า ใน
อัตราหมิ่นบาทถึง ๒ หมิ่น ๕ พันบาทจะเก็บอย่างไร อันนี้ได้มีสมาชิก
เสนอมามาก

ขุนวรดิษฐ์คุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ในการที่วางจำนวนเงินเก็บหมิ่นบาทนี้ ถ้าพิจารณาจริง ๆ แล้ว ใน
จำนวนเงินหมิ่นบาทนี้จะเรียกว่าอยู่ในทางที่มันก็ไม่ได้อีก แต่ว่าเพื่อจะ
ส่งเคราะห์ให้อยู่ในทางผู้มันจะกินเท่านั้น ในการที่จะเก็บภาษีจากคนที่มัน
อันจะกินนี้ เห็นว่าถ้าทำตายฐานะแล้ว น่าจะเป็นที่อดสูได้มาก ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าควรจะต้องเก็บภาษีในอัตราน้อยที่สุด เท่าที่จะน้อยได้ แล้ว
ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควรจะต้องเก็บหมิ่นละ ๓๐ บาท ถ้าหากว่ามีเศษก็บดเศษ

ทำกรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เหตุอภณฑของ
หุดวงวรนิคิพีวิชา ขอเพิ่มพิกคัยอดสูทอิแห่งค้ำเกินกว่ำ ๓๐,๐๐๐ บาท
ถึง ๒๕,๐๐๐ บาทโดยอัตรา ร้อยละ ๓/๒ และร้อยละ ๓ ๓/๒

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวว่
ขอเพิ่มพิกคัยอดสูทอิแห่งค้ำเกินกว่ำ ๓๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕,๐๐๐ บาท
โดยอัตรา ๓% ทง ๒ พิกค

นายเช ยูนีพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ขอ
เพิ่มพิภดขอตสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทถึง ๕๕,๐๐๐ บาท โดย
อัตราร้อยละ ๓/๒ ทั้ง ๒ พิภด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ขอเพิ่มพิภดขอตสุทธิแห่งค่าเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน
๕๕,๐๐๐ บาท ต้องเสียโดยอัตราร้อยละ ๓ ๓/๒ ทั้ง ๒ พิภด

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ขอเสนอให้เริ่มด้วย ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๕,๐๐๐ บาท
ต้องเสียเพราะส่วนเกิน ๕๕,๐๐๐ บาท โดยอัตราร้อยละ ๒% และแก้
เป็นลำดับไป

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า
ขอแปรให้ตัดข้อ (ก) และ (ข) ข้างต่างพิภด ๒ ออกทั้ง ๒ ข้อ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ขอ
แก้พิภด ๒ คำว่า “ไม่เกิน ๕๕,๐๐๐ บาท” เป็น “ไม่เกิน
๓๐,๐๐๐ บาท”

ทำกรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า นอกจากนั้นผู้เสนอมาอีก
หลายนาย คือ นายมนูญ บริสุทธิ์ เสนอว่าพิภด ๓ และพิภด ๒ เดิม
๕๕,๐๐๐ บาท แก้เป็น “๓๐,๐๐๐ บาท” ทุกแห่ง นายทองอยู่
พุ่มพัฒน์ ขอแปรพิภด ๓ อากรมฤคก และพิภด ๒ อากรรรมฤคก
ดังนี้

(๑) ๒๕,๐๐๐ บาท ของบรรทัดที่ ๓-๔ ขอแปรเป็น ๓๐,๐๐๐ บาท

(๒) ขอเติมข้อความลงไปก่อนจะถึงบรรทัดที่ ๕ ว่า มฤคกซึ่ง
มียอดสุทธิแห่งค่าเกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒

(๓) บรรทัดต่อ ๆ มาในร่างจำนวนเงินต่าง ๆ ที่วางไว้ นั้น ให้
คงเดิมไม่แก้ไข แต่ขอแปรพิศอกกรตอนท้ายบรรทัดเสียใหม่ เดิม
ร้อยละ ๒ ขอให้เป็นร้อยละ ๓ ร้อยละ ๓ เป็นร้อยละ ๔ ร้อยละ ๔ เป็น
ร้อยละ ๕ ร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๖ ร้อยละ ๖ เป็นร้อยละ ๗ ร้อยละ
๗ เป็นร้อยละ ๘ ร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๘ นอกนั้นคงเดิม คือร้อยละ
๓๐, ๓๕, ๒๐,

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ขอถอน

นายมณูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า จำนวนที่จะขอให้เก็บภาษี
ระหว่างหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาทห้าพันบาท ซึ่งกรมการยังไม่ได้
กำหนดไว้ นั้น ข้าพเจ้าใคร่จะขอแนะนำต่อที่ประชุมว่า จะเป็นการเรียกร้อย
มากกว่าที่จะให้ กรมการพิจารณาตกลงกันที่หลัง จะเป็นการรวบรัด
กว่า

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในเรื่อง^๕ คณะกรรมการได้
ปรึกษากันแล้ว และตกลงกันอยู่ในเรื่องจำนวนเงิน เราจะวางในเกณฑ์

ก็เปอร์เซ็นต์ ในระหว่างนั้นก็รู้สึกลำบากมาก เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงขอเสนอว่า เงินเกินกว่าหมื่นบาทขึ้นไปจนถึงสองหมื่นห้าพันบาท เห็นว่าควรเก็บร้อยละ ๑ แล้วขึ้นไปเป็นขั้น ๆ

นายมีง เดหาเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่า การที่ส่งมาชิกหลายนายขอแก้พิกัดอากรมฤตกณณ ข้าพเจ้าขอค้านว่า ไม่แก้ เพราะเหตุว่าตามพิกัดเดิมตามร่างมีว่าตั้งแต่ ๒ หมื่น ๕ พันบาท ไปจนถึง ๕ หมื่นบาทเก็บร้อยละ ๒ ที่เราปรารภกันมาแล้ว มาตรา ๕ มีว่าอากรมฤตกซึ่งต้องเก็บตามอัตราที่ว่าจำแนกไว้ในพิกัด ๑ แนนบายพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่า ไม่ควรที่จะเพิ่มลงไป เพราะว่ากาที่ที่จะหวังเก็บกับของมฤตกอันเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้น ดูไม่มากมายอะไรนัก จะเป็นการให้โทษมากกว่าให้คุณ โดยมากเป็นคนชั้นกลางและของมฤตกนั้น ต้องอาศัยกินอยู่ตั้ง ๓๐ คน ถ้าไปเก็บเขาไม่มีเงินเสียเราจะทำอย่างไร เขาจำเป็นจะต้องเขามฤตกที่เป็นทรัพย์สินนั้นไปขายให้แก่ผู้มีเงิน คนมีเงินจำนวนอันและแล้วรับซื้อไว้ ต่อไปที่ดินจะต้องคักอยู่แก่ผู้มีเงิน ข้าพเจ้าขอเสนอว่าไม่ควรเพิ่มเติมลงไปเลย

ทำกาแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ที่เสนอนั้น ขัดกับข้อตกลงที่เราได้ตกลงมาแล้วว่ายกเว้นไม่เก็บหมื่นบาท แต่เราเก็บตั้งแต่หมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาท

นายมิ่ง เถาเทวณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่
 หมายความว่าเมื่อเกินหมื่นบาทขึ้นไปจนถึงสองหมื่นห้าพันบาทไม่ควรเก็บ
 เพราะว่าเป็นมฤตกน้อยไม่ควรจะเก็บ ได้ไม่เท่าเสีย ตามมาตรา ๕ มี
 แล้ว ไม่ใช่หรือว่าจะเก็บตามพิกติน แต่จาท้ายพิกตินเห็นว่าไม่มี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ก่อนที่จะลงมติเงินหมื่นบาท
 หรือสองหมื่นบาท จะขอเก็บที่หลัง ขอให้ลงมติแค่บาทขึ้นไป

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
 กรรมาธิการขอให้เก็บ ๓ เปอร์เซ็นต์ เพื่อความเรียบร้อย ขอให้
 สมาชิกที่ไม่เห็นด้วยอภิปรายไป

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้าพเจ้าขออภิปรายว่ ในเมืองไทยเวลานี้คนมีเงินเพียงหมื่นบาท ข้าพเจ้า
 ได้กล่าวมาแล้วว่ ไม่ใช่คนมั่งมีอยู่ในฐานะพอมีพอกินเท่านั้น ถ้าหากว่
 เราจะเก็บภาษีย้งที่ทานกรรมาธิการคน ๓ กล่าว ข้าพเจ้าเห็นว่เป็นการ
 รุนแรง จะกระทำให้การลงโทษตัวเองที่หลังด้วย ฉะเพาะเมืองที่
 รุ่งเรืองด้วยการอาชีพแล้ว จะต้องมั่งงานใหญ่ การค้าขายดำเนินค้
 อย่างย้ง สำหรับเมืองไทยเราไม่ปรากฏเคย เพราะเหตุฉะนั้น ถ้าจะ
 เก็บภาษีรุนแรงไปแล้ว อาจจะเป็นการทำตายทรัพย์สิน ของผู้ที่พอ
 มีอันจะกิน ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติให้เก็บตามร่างเดิม

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
 เราได้อภิปรายมามากแล้ว อยากจะขอรวบรัดว่เราจะเก็บหรือไม่เก็บ

ในระหว่างหมั้นบาท ถึง สองหมั้นห้าพันบาท ขอให้ตมต้อย่างนั้น
เสียก่อน

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าววา ควรแยกว่าเราควรจะได้
กันหรือไม่ในระหว่างนั้น

นายพักณสังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
เท่าที่เรารู้กันมาแล้ว เรื่องนี้เขาเห็นว่าควร ตมต้อยาก่อนว่าควร
เก็บ มาตรา ๓๕ มีความว่า “สองหมั้นห้าพันบาท ท่านให้ผู้จัดการ
มฤตกแจ้งความตายต่อพนักงานศรัทธาแห่งท้องที่ซึ่งบุคคลนั้นตายภายใน
๓๕ วัน” นี่เป็นเรื่องแจ้งความตาย ไม่ใช่เป็นเรื่องกำหนดค่าอย่างต่ำของ
มฤตกแต่ในมาตรา ๓๖ เป็นเรื่องหนึ่ง ที่เขาไปเกี่ยวข้องในกองมฤตก
ความว่า “มฤตกนั้นค่าเกินกว่าสองหมั้นห้าพันบาท” เราเบียดเบียนสองหมั้น
ห้าพันบาทเป็นหมั้นบาท เพราะฉะนั้นควรจะตมต้อยาก่อนว่าจะเก็บตั้ง
หมั้นบาทถึงสองหมั้นห้าพันบาทหรือไม่ แล้วจึงกำหนดศรัทธาพิเศษ

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าววา เสนอว่าอย่างไร

นายพักณสังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
ความที่เสนอมาเมื่อตมต จะเก็บภาษีมฤตกระหว่างเงินหมั้นบาทถึงสองหมั้น
ห้าพันบาท หรือไม่ก่อน เพราะเหตุว่าเรื่องนี้เป็นการตกลงจากที่เรา
ตกลงมาแล้ว ในมาตรา ๓๕ ไม่ใช่เกี่ยวกับเรื่องมฤตก เป็นเรื่องให้
เจ้าหน้าที่เขาไปเกี่ยวข้อง

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ความจริง
เรื่องเงินหมิ่นบาทที่ให้งมติดกัน ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย เพราะว่า
ที่ประชุมได้งมติดมาแล้ว สภาฯ ไม่มีสิทธิอะไร เพราะฉะนั้นปัญหา
ต่อไปว่า เราจะพิจารณากันว่าจะควรแยกเป็นชั้นหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่า
ควรแยก หมิ่นบาทถึงต้องหมิ่นห้าพันบาท เช่นที่กรรมการเสนอ
มานั้น ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยแล้ว

นายทองม้วน อธิการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ตามมาตรา ๑๕๑ ได้บัญญัติต่าง ๆ กัน แต่ข้าพเจ้าขอ
ประณัติว่า อย่าเพิ่งตราข้อพิกษณ์ลงในพระราชบัญญัติ

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เมื่อเวลาที่เรารู้สึกพิจารณา
มาตรา ๑๕๑ ประธานกรรมการก็ได้ชี้แจงแล้ว ว่าอันนี้เป็นหลักการ ถ้า
เราจะต้องใช้สำหรับต่อไป ฉะนั้นให้ตกลงในเรื่องจำนวนเงินว่า จะเอา
สองหมื่นห้าพันบาทหรือไม่ที่ประชุมมาเปลี่ยนเป็นหมื่น ก็เป็นธรรมดาขอ
เองที่กรรมการจะต้องเปลี่ยนไป แต่ว่าสมาชิกของสภาฯ จะเปลี่ยน
หรือไม่ ถ้าตกลงกันก็ได้ ถ้ายังไม่ตกลงครั้งที่ ๓ ก็สุดแต่แต่
ความเห็นข้างมากของสภาฯ ข้าพเจ้าอยากขอชี้แจงเพิ่มเติมสักข้อ ๑
คือว่า การที่ผู้ร่างภาษีมรดกที่จะตกคนมั่งมีเงินนั้นไม่ใช่ จะได้ทรัพย์สิน
มาโดยวิธีใดๆ เรื่องภาษีมรดกหัดกไม่ได้นับเป็นความยุติธรรมได้
อย่างหนึ่ง เงินของราษฎรบ้างหลวงมาตกอยู่ในกองมรดก ไม่ใช่ว่า
จะยกคนจน หรือจะเปลี่ยนคนมี ไม่ใช่เช่นนั้น

ร.อ. ชุนเรือง วีระยุทธ กล่าวว่่า ควรจะลงมติได้แล้ว ตามที่
กรรมวิธีการเสนอในระหว่างหมิ่นถึงตั้งหมิ่นห้าพันบาท

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลานคร กล่าวว่่า การที่
ข้าพเจ้าได้เสนอขอให้เก็บต่งแต่หมิ่นบาทถึงหมิ่นห้าพันบาท ก็เพื่อจะให้
คนที่ได้รับมฤตกหรือกองมฤตกตามจำนวนนั้นได้เสียค่าแห่งอากรมฤตก
เป็นลดหย่อนกันเพื่อความเสมอหน้ากัน ไม่ให้คนที่ได้รับมฤตกหรือม้กอง
มฤตกได้เสียมากน้อยตามเสนอ เป็นลดหย่อนกันดังที่เสนอมาแล้ว

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าสงสัยในข้อบังคับอย่างหนึ่ง อยากจะเรียนถามว่่า ที่สมาชิก
เสนอขอแปรญัตติจะขอแก้เป็นตั้งหมิ่นห้าพันบาท ก่อนที่จะได้ลงมติ
จะชัดช้อยหรือไม่ เพราะที่แก้ว่่าหมิ่น ไม่ใช้สมาชิกตั้งช้อยข้างมากเห็น
หมิ่นบาท ก็เพราะวิธีโหวตข้าพเจ้าอยากเรียนถามว่่าจะโหวตกันใหม่ได้ช้อย
หรือไม่

นายกรรัฐมนตรี กล่าวว่่า เรื่องภาษีที่รัฐบาลขอเก็บนี้ รัฐบาล
บอกว่่าจะเก็บตั้งหมิ่นห้าพันบาท รัฐบาลไม่ได้เก็บภาษีหนักลงไป
แต่ว่าสมาชิกเองอยากจะเก็บหนักกลง ข้าพเจ้าก็สงสัยอยู่แล้ว ทนทางคณะ
กรรมวิธีการบอกว่่า เขาจะว่่าจะเก็บ ๒ เปอรเซ็นต์จนถึง ๒๐ เปอรเซ็นต์
เป็นการสะดวก แต่ว่่าคิดกันไปคิดกันมาในทางกรมร่าง เริ่มเก็บไป
จนถึง ๒๕ เปอรเซ็นต์ก็ แปลว่่าทางกรรมวิธีการ เขาได้ ตด หย่อนแล้ว

ควรมิติดกัณฑ์มาเปลี่ยนแปลงเสียอีกให้คงตามร่างเดิมเมื่อรัฐบาลได้
 ประโยชน์นี้ รัฐบาลจะไม่รับอย่างไรก็ได้ ขอให้ท่านคิดดู ที่ท่านพูด
 กติบัญญัติไปกติกามาอย่างนี้ไม่ดี เพราะฉะนั้นขอให้คงที่ไว้เถิด

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าววา
 ที่ข้าพเจ้าถามอยากจะให้อธิบาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เรื่องที่เราพิจารณากัน ยัง
 ไม่สิ้นสุดลงไปยังอยู่ในการพิจารณาครั้งที่ ๒ นั้น เราจะพิจารณาครั้งที่
 ที่ ๒ ความจริงถ้าจะพูดตามหลักการนั้นก็ควรจะแก้ไขได้ แต่ว่าการ
 พิจารณา ประธานมีหน้าที่จะควบคุมให้การพิจารณานี้สำเร็จไปด้วย
 ความเรียบร้อย ในบางโอกาสถ้าจะมีผู้ขอยกเลิกกันจึงไม่อนุญาต
 แต่ถ้าหากเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ก็อาจอนุญาตได้เหมือนกัน นั้นอยู่
 ในดุลยพินิจของประธานสภาฯ นี้จะตัดสินใจให้ได้ ถ้าหากว่าประธานมี
 ข้อสงสัยว่าดุลยพินิจนั้นจะชอบด้วยทางกฏหรือไม่ อาจขอมติในที่
 ประชุมก็ได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ ไม่มีสมาชิกร้องขอ ข้าพเจ้าจึง
 อยากจะขอมติว่าเราอยากจะรับกติกานี้หรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าววา สภาผู้แทนราษฎรเป็นสภาฯ สูงสุดของประเทศแล้ว ถ้าเรา
 จะลงมติกติกานี้ไปกติกามา ดูเหมือนจะยิ่งกว่าเด็กอมมือ โดยเฉพาะอย่าง

ยังผู้เสนอไม่อยากจะให้เก็บ ดูเหมือนจะเบียดเบียนโดยไม่นึกถึงว่า
หนักว่า เมื่อตัวแพ้วอดแล้วจะหาทางพลิกแพลงไปใหม่ โดยไม่นึกถึง
ว่าที่พลิกไปนั้นจะมีใครค่อนข้างภายนอกหรือไม่ บุคคลภายนอกทั้งใน
วงรัฐบาลก็ต้องราชฎีกาก็จริงอยู่สักว่า มีสิทธิที่จะกระทำได้ แต่เรา
ไม่ควรกดขี่ เพราะเราเป็นสภาฯ อันสูงสุด เราควรระวังถึงเกียรติยศ
อันนี้ให้มาก

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้ายกมือขึ้นหลายหนแล้ว ขอขอบคุณท่านประธาน
ที่กรุณาอนุญาตให้ข้าพเจ้าพูด ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่สมาชิกได้กล่าว
เราไม่ใช่สภาฯ คำ ๆ เป็นสภาฯ สูง กดขี่ไปกดขี่มาไม่เหมาะ อาจมี
เสียงครหาขึ้นมาเราได้ไม่ควรฟังที่จะกดขี่ใหม่ เพราะเราตกลงเด็ดขาด
แล้วการทำอะไรเราไม่ควรกดขี่ ข้าพเจ้าเองได้เสนอ ๒ หมั้นบาท แต่
ประชุมได้ตกลงให้เป็นหมั้นบาทเดียวแล้ว เราเป็นสภาฯ สูงสุด เรา
ควรรักษาคำของคำไว้ เราไม่ควรกดขี่ราชฎีกา ในเมื่อเราพลาดไปแล้ว
เราเป็นผู้แทนราษฎรก็จริง แต่เราก็เป็นผู้แทนของชาติ สิ่งใดที่เราทำไป
เมื่อไม่มีเสียง ๒ ฝ่ายแล้ว ก็เป็นการควรอย่างยิ่ง อีกประการหนึ่ง
ข้าพเจ้าคิดอยู่ข้อหนึ่งในเรื่อง พ.ร.บ. อากรมฤๅษณ์ ได้คัดค้านโดย
อาการท่ามาก และได้มีการอภิปรายกันมาอย่างหนักหนาแล้ว มาถึงอัน
นี้อยู่ข้อนี้คนเดียวจะจบ เราทำงานจะเอาประโยชน์กันขออย่ากดขี่หลังเลย

ข้าพเจ้าจึงขอวิงวอนให้สำเร็จลงไปเถิด ถ้าหากว่าเราผิดพลาดไปก็เท่ากับเป็นครูสอน แล้วเราจะแก้ภายหลังก็ได้

ค. เทียม ศรีพิศิษฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่าการที่สภาผู้แทนราษฎรมีการลงมติในกิจการของประเทศอื่นหนึ่งใดก็ตาม เราทำไปเพื่อความดีและความสุขของประชาชนทั่วไปเป็นส่วนรวม เพราะฉะนั้น ในสิ่งที่เราไม่ต้องการลงมติไปแต่ดูเหมือนว่าให้ลงมติเพียงเท่านั้น และควรที่จะลงมติในการที่เราจะตั้งพักตกแต่ همینถึง ๒ หมื่น ๕ พันบาทต่อไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับนายมงคล นายเทียม และนายทองอินทร์ ว่าไม่ควรยื่นเยื่อไปอีก เพราะจำเป็นจะต้องรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของสภาฯ ให้มั่นคง เหตุที่สมาชิกจะลงความเห็น ในขั้นต้นจะให้แก้แล้ว ก็เป็นความแน่นอนของคน จึงได้ลงมติไป มติความดีจิตใจหรือเสียใจนั้น จะขอแปรกลับไปกลับมา ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ที่จะให้เก็บจากหนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น จะมีข้อไขช่วยกเว้นให้ไม่เก็บเลยก็ได้ แต่นั่นต่อไป ขอให้เก็บตามพิกัดเดิมยังจะดีกว่า

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า ในการที่สมาชิกเสนอว่าไม่ควรจะกลับต้นนั้น ข้าพเจ้าชอบใจมาก ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ควบคุมอยู่ จึงอยากขอมติของที่ประชุมสักหน่อยเพื่อเป็นบรรทัดฐานใน

เรื่องนั้น ข้าพเจ้าได้พูดไปแล้วว่า หากว่าการประชุมยังไม่ถึงวาระที่ ๓
 ประธานอาจจะอนุญาตให้กลับคืนก็ได้ แต่เมื่อได้ฟังเสียงสมาชิกว่ารู้สึก
 ถึงเกียรติยศในกรที่จะลงมติไปแล้ว ไม่ควรจะกลับคืน ข้าพเจ้าอยาก
 จะขอมติในเรื่องนี้เพื่อให้เป็นกรณีใจและเป็นบรรทัดฐานในกาลต่อไป
 ภายหน้า ท่านผู้ใดเห็นว่า มติที่เราปรึกษากันไปแล้ว แต่ยังไม่
 ถึงวาระที่ ๓ ไม่ควรจะย้อนกลับคืนไปอีก โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกมา
 ประชุม ๑๒๓ ท่าน ผู้ที่เห็นด้วยว่าไม่ควรย้อนกลับคืนไปอีกมี ๑๓๓
 เสียงเป็นอันว่า ไม่ต้องกลับไป ปัญหาต่อไปมีว่า เราจะเก็บเป็นชน
 หรือว่าจะเก็บรอดเดี่ยว จากหมิ่นบาทถึงช่องหมิ่นหาพบบาท เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าขอให้ โวศกณเสี้ยก่อนว่า เราจะเก็บเป็นชน หรือจะเก็บรอดเดี่ยว
 จะได้ สิ้นลง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเก็บเป็นชน โปรดยกมือขึ้น

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่า ในกรที่จะเก็บอัคราใหม่
 ทว่าเก็บเป็นชนนั้น ข้าพเจ้าขอให้ระมัดระวังว่า อัคราร้อยละสองเงินเป็นอัครา
 ที่ตายแล้ว ค่าใช้จ่ายจะเก็บเป็นชนก็ต้องระมัดระวังว่า จะคุ้มค่าหรือไม่
 ขอให้ระมัดระวังในการเก็บนั้นเราไปเก็บมาแล้ว เราเสียค่าใช้จ่าย ถ้าค่า
 ใช้จ่ายท่วมรายได้แล้ว เราจะไปเก็บทำไม เมื่อจะเก็บแล้ว อย่าง
 น้อยก็ต้องถืออัคราที่กรมการวางไว้ ถ้าจะไปจัดอีกทีแล้ว ก็อาจ
 ได้ไม่คุ้มกับเสีย

นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าววา
ตามทนายเจ้าได้เสนอแปรญัตติเมื่อนั้น เพราะเห็นว่าถ้าเราจะตรา
พิกัดลงไปเท่าที่สมาชิกได้เสนอว่า หมีนบาทจะเก็บเพียง ๓๐ บาทอีก
ประการหนึ่ง ให้เก็บหนึ่งเปอร์เซ็นต์ครึ่ง อย่างนั้นเห็นว่าจะต้องขาดทุน
ทีเดียว รัฐบาลจะได้ไม่เท่าเสีย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควร
จะอย่าเพิ่งตราพิกัดนั้น

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
เนื่องจากมีสมาชิกพยายามให้เลิกหมีนบาทเป็นสองหมีนห้าพันบาท ข้าพเจ้า
จึงได้ถามประธานว่าเปลี่ยนได้หรือไม่ ไม่ใช่ข้าพเจ้าเห็นว่าควร
จะให้เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา และข้าพเจ้าขอเสนอให้เก็บเป็นงวดเดียวกัน
ตั้งแต่หมีนบาทถึงสองหมีนห้าพันบาท ไม่ควรจะไปชักชวยให้ลำบาก
ยากเย็นเปล่า ๆ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอรับรองและขอให้เก็บร้อยละหนึ่ง ขอให้ลงมติ
ได้แล้ว

นายแซ่ ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ได้เสนอแปรญัตติไว้ในจำนวนเงินที่เกินหนึ่งหมีนถึงสองหมีนห้าพันบาทให้
เก็บเพียงร้อยละครึ่ง ทั้งนี้ก็เห็นว่าจำนวนคนที่มีเงินเพียงหมีนบาทถึง
สองหมีนห้าพันบาท ยังไม่นับว่าเป็นคนที่มีเงินเหลือเกิน เรายังอยู่แล้ว

ว่า คนไทยไม่มีทรัพย์สินสมบัติเป็นทองเงินมากมายนัก นอกจากจะเป็นที่ดินหรือเป็นบ้านเรือน ถ้าเราคิดถึงทองเงิน เงินหมื่นหนึ่งเป็นจำนวนมากมายนะ ถ้าเรานึกถึงว่าคนไทยมีที่ดินหรือบ้านเรือน หากว่าบางคนมีที่ดินสัก ๓ ไร่ และปลูกบ้านสักหลังหนึ่ง มีเรือสักลำหนึ่ง ก็เป็นราคาถึงหมื่นบาทแล้ว ถ้าเราจะเก็บจากคนที่มั่งเงินหมื่นหนึ่งก็ดูจะเป็นการวิตเกินไป สำหรับข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะเก็บเพียงร้อยละครึ่งเท่านั้น

ขุนสุคนธ์วิชิตศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวไว้ในเรื่องที่จะได้ลงมติกันในเรื่องจำกัดศรัทธาที่จะได้กำหนดเก็บระหว่งหมื่นหนึ่งถึงสองหมื่นห้าพันบาทนั้น ความจริงยังเป็นปัญหาในหมู่สมาชิกว่าจะให้ มีกันหรือไม่ หมายความว่า ในระหว่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาท มีชนิดต่างหาก หรือว่าเฉพาะระหว่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นห้าพันบาทจะเก็บเป็นงวดเดียว เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญว่าถ้าการกระทรวงการคลังได้อภิปรายไปนั้น เป็นท่านองว่า ในระหว่งนั้นไม่ควรจะมีชนิดเดียว ควรจะเป็นว่าหนึ่งหมื่นถึงสองหมื่นห้าพันบาทไม่ควรเรียกเก็บจากหนึ่งหมื่นถึง สองหมื่นห้าพันบาทเป็น ร้อยตรึงเดียว ความจริงข้าพเจ้าขอเรียนต่อที่ประชุมว่า ผู้มทรัพย์เพียง หนึ่งหมื่นนั้น ถ้าหากว่ามีมฤตกเพียงหนึ่งหมื่นแล้ว ใช่ว่าจะต้องเสียอากรมฤตกก็หาไม่ได้ เพราะในมาตราต่าง ๆ เรามีข้อยกเว้นไว้เสีย ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งจะต้องหักเป็นข้อยกหักแล้ว เพราะฉะนั้นคนที่มทรัพย์ สั้นอย่างน้อยจะต้องเป็น

เกือบสองหมื่นหรือสองหมื่นขึ้นไป จึงจะคงเสียภาษีตามพระราชบัญญัติ
นี้ โดยเหตุผลที่ว่ามา คนที่มทรัพย์ สิ้นเงินถึงค่าเช่นนี้แล้ว เราจะ
ตกลงให้ตั้งยอดสุทธิเพียงอย่างค่าหนึ่งหมื่นบาท ในข้อที่กรมการ
ได้ให้ความเห็นและมีสมาชิกหนึ่งได้เสนอแปรญัตติขอให้เก็บภาษีอากร
มฤตกระหว่างสองหมื่นห้าพันบาทเป็นขั้นหนึ่งต่างหาก โดยอัตราร้อยละ
หนึ่งเป็นกรรมคุณครแล้ว

นายมิ่ง เถาหเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่า
ปัญหาในเรื่องนี้ ท่านผู้เป็นประธานถามว่าจะว่ากันรอดเดียวหรือว่าจะ
ทำไปเป็นขั้นๆ เพราะฉะนั้นขอให้ลงมติกันเสียก่อน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า
ตามอัตราที่ข้าพเจ้าเสนอนั้น ความพิภักหนึ่งและสอง ได้มีความชัดอยู่
แล้วว่า เมื่อใด หักยอดสุทธิแห่งค่าแล้วเหลือหมื่นบาทขึ้นไป เพราะ
ฉะนั้นจึงเห็นว่า จำนวนที่เกินนั้นเกินกว่าหมื่นบาทขึ้นไป ถึงสองหมื่น
ห้าพันบาท จึงควรเก็บเป็นขั้นๆ เพื่อให้เสียมากและน้อย ทรัพย์สินนคร
ว่าการกระทรวงการคลังว่า จะไม่คุ้มรายจ่าย ข้าพเจ้าเห็นว่า เก็บได้
ความมากและน้อย และรวมกันเข้าก็คงจะพอกับรายจ่ายที่เสียไป ไม่ใช่
ว่าเราเก็บหมื่นบาทเท่านั้น เกินกว่านั้นตั้งแสนตั้งล้านก็เก็บเหมือนกัน
จึงไม่น่าจะวิตกกังวลอัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เท่าที่สมาชิกอภิปรายใน

ตอนหนึ่ง ก็จับใจความได้ดังอย่าง คือ ควรจะเก็บเป็นชนๆ หรือ
เก็บรวมเดียว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเก็บแต่รวมเดียว โปรดยกมือขึ้น
ถ้าสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้เก็บ
รวมเดียว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ปัญหาต่อไปว่าจะเก็บที่
เปอร์เซ็นต์ ในรวมเดี่ยวนั้น มีท่านกรรมาธิการเสนอว่าให้เก็บหนึ่ง
เปอร์เซ็นต์ และมีสมาชิกบางคนเสนอให้เก็บหนึ่งเปอร์เซ็นต์ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังเสนอขอให้เก็บสองเปอร์เซ็นต์ ท่านผู้ใด
เห็นว่าควรจะเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ข้าพเจ้าจะได้เปิดโอกาสให้อภิปราย
กันต่อไป

ขุนส่ำหารวิเศษคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอครึ่งเปอร์เซ็นต์

พระพิณิจรนากร ขุนอินทรภักดี วับริง

ร.ต. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรเก็บตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ต้อง
เปอร์เซ็นต์ แต่ข้าพเจ้าขอเรียนสักหน่อยว่า การเก็บภาษีอากรมฤคก
เท่าที่ได้ ฟังการอภิปรายมานั้น สมาชิกบางคนก็เป็นท่วงราษฎร กล่าววา
ประชาชนจะต้องเสียภาษีในกองมฤคกนั้นมากมาย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า
การที่รัฐบาลจะเก็บภาษีไม่ว่า รัฐบาลจะต้องเอาไปให้ใช้จ่ายโดย

พิมพ์เพียง โดยไม่มีหลักฐาน การที่เก็บก็เพื่อจะเอามาอุดหนุนประเทศ
 และชาติให้เจริญรุ่งเรือง เพราะฉะนั้น การที่จะเก็บอากรมฤตกนิ ก็
 เก็บจากคนมั่งมี คนมั่งมีก็คงจะไม่เดือดร้อนในการที่จะต้องเสียภาษี
 อากรเพียงเล็กน้อย ดีกว่าจะไปเก็บจากชาวนาที่ไม่มีผ้าพันกายเลยตั้ง
 ๖ บาทในภาษีรัชชูปการ ภาษีนี้ถ้าเราเก็บได้มามาก ๆ เราก็จะได้ยก
 เงินภาษีรัชชูปการ ผู้ที่มีเงินร้อยล้านพันล้านก็เก็บ ๖ บาท ผู้ที่ไม่มี
 ดีกัสดวงก็เสียอีกเก็บ ๖ บาท แต่ว่าเราได้ภาษีจากผู้ที่มีเงินมาก ๆ เท่า
 กับว่าเราช่วยประชาชนที่ยากจน รัฐบาลมีรายได้มาก จะได้ผ่อนผัน
 ภาษี ประชาชนส่วนมากก็จะได้รับความสุข แต่ประชาชนก็จะไม่
 เดือดร้อนจากภาษีที่ไม่เป็นธรรม เช่นรัชชูปการ เป็นต้น การที่เก็บ
 รวดเดียวคงจะต้องเปอรเซนต์นั้นเป็นการดีมาก

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
 ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอไปว่า ต้องเปอรเซนต์นั้น รู้สึกเสียใจว่า แรง
 เกินไปเสียแล้ว เพราะว่าราษฎรยากจนเกินไป และในโอกาสนี้ เพื่อ
 เห็นแก่ราษฎร ข้าพเจ้าขอเสนอตัดลงเหลือแต่เพียงครึ่งเปอรเซนต์

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
 แต่เราจะต้องนึกอีกอันหนึ่งว่า อย่าให้เป็นไฟตุ่มหลังราษฎรได้เป็นแล้ว
 กัน ในที่นี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าจะเก็บให้น้อยที่สุดในจำนวนทั้งหมดบาท
 เป็นดีที่สุด ข้าพเจ้าได้เสนอไว้แล้วว่า ๑/๑๐ เปอรเซนต์

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวต่อ
 ข้าพเจ้ามีความเห็นชอบด้วยกับดำริที่ได้ออกว่า ควรจะเก็บภาษีมฤตก
 ในขั้นต้น คือในจำนวนเงินหมื่นบาท ให้เก็บเพียง ๑ เปอร์เซ็นต์
 เหตุผลที่ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยนั้น คือว่า ในการเก็บภาษีมฤตก^๕ ข้าพเจ้า
 เข้าใจว่า มีความมุ่งหมายก็เพียงจะหารายได้มาให้รัฐบาล ไม่ใช่ว่า
 ต้องการโค่นล้มคนมั่งมี ห้ามมิได้ เท่าที่ได้อภิปรายกันมาแต่ในวันก่อน
 และวันนี้^๕ ข้าพเจ้าจับความสำคัญได้อย่างหนึ่ง ซึ่งท่านสมาชิกหลาย
 ท่านมีความเห็นร่วมกันว่าคนมั่งมีนั้นไม่เท่าไร แต่ส่วนมากก็มีเป็น
 อสังหาริมทรัพย์ คือที่ดิน เพราะฉะนั้นในการที่จะเก็บภาษีในเรื่องนี้ เรา
 ต้องระมัดระวังข้อสำคัญอีกข้อหนึ่งว่า เมืองไทยเราในเวลานี้^๕ คงการ
 อะไร ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เราต้องการทุน และทุนนั้นเราจะได้จาก
 ไหน ข้าพเจ้าเข้าใจว่า รัฐบาล^๕ ไม่ต้องการจะเป็นเจ้าของทุน ไม่
 ต้องการจะเป็นเจ้าของโรงอุตสาหกรรมอะไร ๆ ทั่ว ๆ ไป ในการเก็บ
 ภาษีมฤตก^๕ เราไม่ต้องการให้กองทุนของเอกชนกระจายออกไปเกิน
 ควรนัก เราจะต้องเข้าใจว่า เงินจำนวนนั้น จะต้องตกไปถึงมือบุคคล
 อีกผู้หนึ่ง ซึ่งอาจเอาเงินจำนวนนั้นไปเข้าหุ้นส่วน^๕ ซึ่งจะเป็นประโยชน์
 แก่คนจนหรืออะไร ๆ อีกต่อไปก็ได้ เป็นต้นว่าการค้าขาย หรือตั้งบริษัท
 อะไรขึ้น เพราะฉะนั้นเห็นว่า ควรจะเก็บภาษีมฤตกแต่เพียงน้อย ๆ ก่อน
 เมื่อเราสร้างคนมั่งมี และคนชั้นกลางขึ้นมา^๕ ทั่ว ๆ ไปด้วยจึงค่อยเก็บ

พงษ์ชน ๕ เป็นลำดับ ข้าพเจ้ามีความเห็นเช่นนี้ จึงได้สนับสนุนให้เก็บ
หนึ่งเปอร์เซ็นต์

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เท่าที่ได้ฟังอภิปรายมาแล้ว
คงมีอยู่ ๔ อัตรา คือ หนึ่งเปอร์เซ็นต์ สองเปอร์เซ็นต์ ครึ่งเปอร์เซ็นต์
เศษหนึ่งส่วนสิบเปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้น ขอให้สมาชิกใคร่ครวญดูให้
ดีว่าจะเอากี่เปอร์เซ็นต์ จะได้ โวตเป็นลำดับไปจากเศษหนึ่งส่วนสิบก่อน
แต่ว่า ๑/๒ เปอร์เซ็นต์ แล้วมา ๒ เปอร์เซ็นต์ แล้วมา ๓ เปอร์เซ็นต์
ของกรรมวิธีการที่เสนอกครั้งแรก ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เพียง
๑/๓๐ % โปรดยกมือขึ้น ผู้ที่เห็นว่าควรได้ ๑/๓๐ % มี ๓ เสียง

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เพียง ๑/๒ % โปรดยกมือขึ้น ผู้
ที่เห็นว่าควรได้ ๑/๒ % มี ๑๗ เสียง

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เพียง ๒ % โปรดยกมือขึ้น ผู้
ที่เห็นว่าควรได้ ๒ % มี ๒๐ เสียง

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เพียง ๓ % โปรดยกมือขึ้น ผู้ที่
เห็นว่าควรได้ ๓ % มี ๖๗ เสียง

เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้เก็บ ๓ %

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ยังมีของส่งมาชิกที่เสนอกต่อ
ไปถึงในพิภัก ๒ ก. และ ข. มีอยู่ ๒ ท่าน ของเจ้าพระยาศรีธรรมมา
จิเมศ กับ นายสอน วงษ์โต

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าได้เสนอขอแก้
 ทเกี่ยวกับเรื่องทายาทน จะต้องทราบเสียก่อนว่าจะถือเอาตามพิถก ๒
 ตามอัตราที่วางมาหรือไม่ ส่วนที่เสียเงิน ก็มีข้ออธิบายที่ข้าพเจ้าได้
 เสนอไว้ ควรแก้ไขได้ความชัดเจน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า แก้ว่าอย่างไร

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าอธิบายสำหรับใช้
 แก้พิถก ๓ ข้อความนั้นให้ ถือว่า มาใช้กับพิถก ๒ ได้เหมือนกัน
 ด้วยเหตุที่ว่าตามใจความใน ผู้ที่จะต้องเสียในณะเพราะส่วนที่เกิน ๕ หมน
 บาท ใจความอย่างนั้น ถ้าถือเอาตามตวอภษรณแล้ว มีทุนทรัพย์หาหม
 บาทต้องเสียร้อยละบาท คือ ๕ ร้อยบาท แต่ว่า ๕ หมนกับร้อยละ
 ต้องเสียส่วนที่เกิน คือต้องเสียส่วนบาท อย่างนี้ก็ไม่เป็นขอทควรไป
 ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ถ้ากรมการจะรับรองว่าให้แก้ตามนั้น จะ
 ต้องแก้ไขให้ชัด ถ้าจะเอาตามนี้ จำเป็นต้องแก้ความให้อ่านได้ชัด แต่
 ตามที่เขียนมานั้นแล้วได้ความว่า ใช้ณะเพราะส่วนที่เกิน หมายควมว่า
 ๕ หมนกับร้อยละบาทก็ต้องเสียณะเพราะร้อยละบาทเท่านั้น คือแปลว่าตาม
 มฤคก ๒ หมน ๕ พันบาท เสียร้อยละบาท แต่อย่างว่าเสียณะเพราะส่วน
 ที่เกินกว่า ๕ หมนบาท เสียณะเพราะที่เกินคือ เสียร้อยละบาท เพราะ
 ๒ หมน ๕ พันบาท ต้องเสียร้อยละบาท แต่เดยจนมีในพิถกว่า ทุน
 ทรัพย์ต้องเสียณะเพราะส่วนที่เกิน แปลว่า ๕ หมนกับร้อยละบาท ต้องเสีย

เพราะส่วนที่เกินร้อยบาท แต่เข้าใจว่าคงไม่ใช่หมายความว่า อย่างนั้น
เพราะ ๒ หมื่น ๕ พัน ต้องเสียร้อยละ ๕ แล้ว ๕ หมื่นก็ต้องเสีย
มากกว่านั้น อีกข้อหนึ่งทนายเจ้าขอแก้ไฉนนั้นก็โดยเหตุว่า ขอแก้
อัตราในกรณีขามาตามร่างเก่า แต่เมื่อที่ประชุมไม่ได้แก้ตามร่างเก่าแล้ว
ทนายเจ้าก็ไม่มีความประสงค์ที่จะแก้ในร่างข้อ ก. ข. ค. เพราะอัตรา
ตกอยู่แล้ว

หตวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในข้อที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังว่านั้น ทางคณะกรรมการก็ได้แถลงไปแล้ว ว่า
การเก็บภาษีในเรื่องนี้ เราเก็บเป็นขั้นๆ ไป วิธีเขียนที่เขียนอย่าง
นี้ได้เคยใช้มาแล้วในกฎหมายอื่นๆ โดยไม่ได้เกิดความเข้าใจผิด กฎ
หมายฉบับนี้เป็นเช่นเดียวกัน ในเรื่องที่ว่า ถ้ามีเงินอยู่ ๒ หมื่น ๕ พัน
เสียร้อยละบาท แต่ ๕ หมื่นบาทเสียร้อยละยี่สิบ เช่นนี้เป็นไปไม่ได้ตาม
กฎหมาย ทั้งในทางปฏิบัติและทางความยุติธรรม เพราะฉะนั้น ถึง
แม้ว่าจะไม่แก้ ก็ต้องทำตามอย่างที่เคยทำมาแล้วในเรื่องอื่นๆ เหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เจ้าของนิติ นายสอน
วงษ์โตขอแปรญัตติให้ ชัดฆ่า ก.ข.

ร.ค. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่า ตาม
ที่ทนายเจ้าเสนอญัตติให้ฆ่าข้อ ก.ข. ท้ายท้ายพิกัด ๒ นี้ เพราะว่า มา
ตั้งเห็นว่า ถ้ากรมฤตกนนั้นในประเทศสยามนานๆ จะเก็บได้สักคน ผู้

เพราะฉะนั้น เราอย่าให้ข้าส่งอีก ซึ่งกรมราชการจะหิวเราซักว่า เราได้พักตายไปแล้ว เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าเราเห็นแก่ ผู้ที่รับมฤตกแล้ว ก็ควรจะให้เป็นไปอย่างที่กรมราชการเสนอมานะ

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าว ว่า ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ตามพิภค ๓. นั้น ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขข้อความ เพราะเหตุว่าได้ปรากฏชัดอยู่แล้วว่า ตั้งแต่ ๒ หมีน ๕ พัน ถึง ๕ หมีน เก็บร้อยละ ๓ แต่พิภค ๒ นั้นข้อความเหมือนกับพิภคหนึ่งอยู่แล้วไม่ ควรจะแก้ไขอย่างไร

ขุนตึกนครวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าว ว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยกับคำแปรญัตติของรัฐมนตรีว่าการคลังในข้อ ที่ว่า ภาษาหนังสือที่ใช้ ในท่อนอาจแปลความหมายให้ผิดไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า พูดถึงเรื่องข้อ ก. ข. ก่อน

ขุนตึกนครวิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าว ว่า ในข้อ ก. และ ข. ไม่มีอภิปราย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว ว่า ตามที่มีสมาชิกขอแปรญัตติให้ตัดข้อ ก. แต่ ข. ออก ท่าน สมาชิกคงจะตั้งว่า อากรมฤตกของเราเก็บส่งที่ คือเมื่อมีคนตาย ตรงเราก็เก็บจากกองมฤตกที่หนึ่ง เมื่อมีทนายมารับมฤตกไป เราเก็บ จากทนายที่อีกที่หนึ่ง แต่ทนายถ้าจะมาเก็บจากทนายที่อีกที่หนึ่ง ถ้า

ทายาทนั้นเป็นบิดามารดาสามีภริยา หรือบุตรตามข้อ ก. หรือเป็นผู้
 น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ตามข้อ ข. ถ้าเราไม่ตัดให้เขาบ้างก็จะเป็น
 การเคียดแค้น เพราะเราเก็บสองต่อ ถ้าเป็นข้อ ก. ดัดลงครึ่งหนึ่ง
 ถ้าเป็นข้อ ข. ดัดลง $\frac{๓}{๕}$ นับว่ากฎหมายให้ความกรุณาอ่อนโยนในการที่
 เราเก็บ ๒ ซ้ำเช่นนี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ข้าพเจ้าจะขอให้ประชุม
 ลงมติว่าควรจะตัดข้อ ก. และ ข. ในพิกัด ๒ ออกหรือไม่ ท่านผู้ใด
 เห็นว่าควรตัดออก หรือท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรตัด ควรคงไว้ตามเดิม
 ขอให้ลงมติ

ที่ประชุมส่วนมากเห็นว่าควรคงไว้ตามเดิม เป็นอันว่าให้คงไว้
 ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ขุนสุคนธ์ ฯ จะว่าอะไร
 ต่อไป

ขุนสุคนธ์วิทศิษยากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
 ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยกับรัฐมนตรีว่าการคลัง ในคำที่ว่า ฉะเพาะ
 ส่วนที่เกิน ในอันดับข้างล่างนั้น ทำให้แปลความหมายได้ว่า ในเมื่อมี
 มฤตกเป็นยอดสุทธิเพียง ๕ หมื่น แต่ไม่เกิน ๗ หมื่น ๕ พันนั้นจะต้อง
 เสียเกิน ๕ หมื่นร้อยละ ๓ คำว่า “ฉะเพาะ” ในที่นี้ อาจแปล
 ให้เป็นผลในทางที่ว่า คำว่า ๕ พันไม่ต้องเสียก็ได้ แม้ว่า ความ

ในข้อ ๒ ข้างบนจะมีว่า มฤตกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
ต้องเสียอากรการรับมฤตก หรืออากรมฤตกเฉพาะส่วนที่เกินกีด แต่
ว่าความข้างล่างที่เป็นไปตามอัตรานั้น ทำให้ความกลับกันไปได้ จึง
ขอสนับสนุนคำแปรญัตติของรัฐมนตรีว่าการคลัง ตัดคำว่า “เฉพาะ”
ในอันดับข้างล่างเสีย จะได้ไม่เป็นปัญหาต่อไป

ด. เทียม ศรีพิสิฐ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกขอตัดคำว่า “เฉพาะ”
ออกเสีย

ขุนสุคนธ์วิฑิตศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่า
เฉพาะไม่ใช่ในข้อ ๒ คือในลำดับที่ ๒ ตั้งแต่บรรทัดที่ ๓-๔-๕ เว้น
ไปจนหมด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า กรรมการจะขัดข้อง
หรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กรรมการฯ กล่าวว่า ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้สมาชิกดูเสียว่า คำ
ว่า “เฉพาะ” ถ้าตัดออก จะเสียความหรือไม่ ส่วนกรรมการ
ไม่ขัดข้อง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ตามที่สมาชิกขอแปรญัตติและกรรมการไม่ขัดข้อง ข้าพเจ้า

ไม่เห็นชอบด้วย ตามภาษาหนังสือที่เราเข้าใจอยู่ชัดเจน เพราะว่า
 เราแบ่งเป็นสี่เตี๊ยะ ท่านรัฐมนตรีว่าการคลังคงจะไม่ได้อ่านบทนี้ คือ
 เราแบ่งเป็นสี่เตี๊ยะ อย่างนี้ คือตั้งแต่ ๒ หมื่น ๕ พันถึง ๕ หมื่นเราเก็บ
 ร้อยละ ๒ ในบรรดา ๒ ๕ เราไม่ได้ตั้งตนมาจาก ๒ หมื่น ๕ พัน เราตั้งตน
 จาก ๕ หมื่น เพราะฉะนั้น เมื่อเราตั้งตนมาจาก ๕ หมื่น บรรดาหนึ่งจะ
 ไปบังคับความอีกบรรดาหนึ่งไม่ได้ ถ้าเราจะตีความในกฎหมายให้เป็น
 ประโยชน์ เช่นอากรมฤตค ๕ หมื่น ๓ ร้อยบาทนั้น จะเสีย ๓ บาท
 ไม่ได้ ถ้าเราตี “ละเพาะ” ออกจะอ่านเป็นภาษาที่ไม่เข้าใจศัพท์ไป
 และโดยละเพาะที่กรมการเรียบเรียงมานั้น ข้าพเจ้าเข้าใจดีแล้ว และ
 ภาษพิศนัยเช่นนี้ เช่นภาษ่งเงินได้ ภาษ่งการค่านเราอ่านเข้าใจดีดีพอ
 เพราะแบ่งเป็นสี่เตี๊ยะ และปัญหาการตีความหมายเช่นนี้เป็นปัญหาของ
 ศาล ซึ่งเราไม่ควรจะตีไป ในเมื่อไม่มีอะไรจะเกิดขึ้นของ ข้าพเจ้า
 เห็นว่าควรจะได้ตามรูปเดิมเป็นเหมาะ

พระพิณิจรนากร รบรอง

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
 ก่อนที่จะลงมติขอเรียนถามว่า พิกัด ๒ แห่งมาจากมาตรา ๓๒ ไร่หรือ
 ไร่ มาตรา ๓๒ นั้นว่า “บุคคลใดได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินของผู้ขายอัน
 มีราคาเกินกว่าสองหมื่นห้าพันบาท บุคคลนั้นต้องเสียอากร เรียกว่า

“อากรการรับมฤตก” ตามอัตราที่จำแนกไว้ในพิภักดิ์ ๒ แนบท้ายพระราชบัญญัติฯ เมื่อเป็นเช่นนี้จะต้องมาอภิปรายกันในพิภักดิ์ ๒ และจะต้องมาแปรญัตติกกันทำไม่อีก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเมื่อตั้งราคาหมั้นบาทแล้ว ก็ต้องเอาอัตราหมั้นบาทเป็นเกณฑ์ ตามที่ตกลงมา ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าเป็นเช่นนั้น จรฤกหรือไม่ ไม่ทราบ เพราะเหตุว่า พิกัด ๒ นมาจากมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒ ตั้งตนด้วยหมั้นบาท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เขาถามมา กรรมาธิการ จะอธิบายได้หรือไม่

เจ้าพระยามุขมนตรี ประธานกรรมาธิการฯ กล่าวว่า มิได้ ที่สมาชิกกำลังแปรญัตติอยู่นั้น เป็นการแปรญัตติการทวีรองถ้อยคำเท่านั้น ไม่ใช่อัตรา เราจะใช้ถ้อยคำอย่างไรถึงจะเข้าใจได้ดี ภาษณ์จะต้องเก็บเป็นเงินๆ อย่างเช่น รัฐมนตรีว่าการคลังตั้งบัญญัติว่า ถ้าอ่านตามนั้นแล้วดูเหมือนว่า มฤตกต่ำกว่า ๕ หมั้น เสียร้อยละ ๒ แต่ถ้าเกิน ๕ หมั้นไปร้อยละ ๓ บาท ที่จริงเราทำเป็นเงินๆ

นายเนย สุจิตินา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ถ้อยคำอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอแปรญัตติต่อไปอีกว่า ควรถือตามพิภักดิ์ ๑

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า จะนอกเรื่องไปเสียแล้ว เขาขอแก้ไขเพาะถ้อยคำว่า จะเอาคำว่า “ณะเพาะ” ออกหรือไม่

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะตัดคำว่า “ณะเพาะ” ออก โปรดยกมือขึ้น

ชุดคนชวศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ก่อนที่จะตงมติในข้อนี้ ความจริงข้าพเจ้าก็ได้อภิปรายเรียนแล้วว่า ใน
เรื่องมฤตกที่มียอดสุทธิแห่งค่าเกินหนึ่งหมื่นบาท.....

ทำการแทน ประธานสภา ฯ กล่าวว่ พอแล้ว ตงมติได้
ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะคิด ควรคงไว้ตามรูปเดิม โปรดยกมือขึ้น
สงมาชิกสงวนมากยกมือขึ้นพร้อมเพรียง เป็นอันว่าให้คงไว้ตามรูปเดิม

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ มีปัญหาของนายสอน วงษ์ โด
จะมีอะไรถามอีก

ร.ต. สอน วงษ์ โด ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ เพราะฉะนั้น ในเรื่อง
มฤตกเป็นอันว่าสุดสิ้นไป เราจะได้พิจารณาเป็นครั้งที่ ๓ แต่มี
เจ้าคุณศรีธรรมวิเศ เสนอไว้ว่า ในเรื่องอากรมฤตกนี้ เราได้
แก้ไขกันมาเป็นเวลาหลายวัน ถ้าจะสงให้กรรมธิการ ฯ ไปตรวจอีก
ครั้งหนึ่ง จะเป็นการสมควรหรือไม่ เรื่องนี้ยกเป็นกรนอก อบังค
ขย้เหมือนกัน แต่ว่าก็เห็นใจที่เรากันมาแยะ ๆ ถ้อยคำอาจจะ
ไปขัดกับมาตราใดมาตราหนึ่งก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงขอความเห็นในที่
ประชุมว่ เราควรจะสงไปให้กรรมธิการอีกหรือไม่ ตามที่มีผู้เสนอ
ขอแปรญัตติเช่นนั้น

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ขอถามท่านประธานกรรมาธิการฯ และคณะกรรมาธิการฯ ว่า
 ที่เราได้พิจารณาขึ้นมาเรื่อยๆ และได้แก้ไขไปหยกๆ และท่าน
 กรรมาธิการฯ ก็ได้ประจำอยู่ที่ตลอด เมื่อเช่นนี้ควรจะแก้เพียงคำที่
 ไม้ดี ท่านกรรมาธิการฯ จะพอใจหรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กรรมาธิการฯ กล่าวว่า มีอยู่บ้างก็เป็น
 บางคำ บางคำซึ่งในทางหลักการ คณะกรรมาธิการฯ ก็ไม่คิดใจ
 อะไร คือคำบางคำอยากจะขอแก้ ถ้าหากว่าที่ประชุมจะยอมให้แก้
 เดี่ยวในเวลานี้ก็ได้ ในส่วนที่จะให้คณะกรรมาธิการฯ ไปตรวจสอบอีก
 ครั้งหนึ่ง คณะกรรมาธิการฯ ชุดนี้ขอตัวไม่รับ ควรจะตั้งกรรมาธิการฯ
 ชุดใหม่ หรือคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบถ้อยคำ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 แต่ว่าคณะกรรมาธิการฯ นี้ได้ทำการส่งของคุณมาเป็นเวลาหลายเดือน เรา
 ต้องประชุมกันในขณะที่รีบกันขึ้นตั้งๆ จนกระทั่งถึงบัดนี้ เรื่องอาก
 มฤตกนจึงอยากขอให้พ้นมือคณะกรรมาธิการฯ ชุดนี้ไปเสียทีเดียว

นายสร้อย รัตปาบ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า
 การที่กรรมาธิการฯ ท่านร้องขอบอกว่า ควรจะส่งให้กรรมาธิการอื่นนั้น
 ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า การที่จะส่งคืนไปให้กรรมาธิการฯ ผู้ร่าง
 พิจารณาเสียอีกก็ เป็นการชอบแล้ว เพราะเหตุที่เราอภิปรายกันมา
 มากเหลือเกิน จนกรรมาธิการฯ เองก็จำไม่ได้ ว่าแก้ไขอย่างไรบ้าง

การที่ขอร้องให้พินหนาคี ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย เพราะเหตุว่า
การที่จะให้คณะกรรมการชุดอื่นไปทำนั้น ไม่รู้ความมุ่งหมายกัน จึงขอ
ให้คณะกรรมการชุดนี้รับไปส่งของพระเดชพระคุณต่อไป

พระพิณิจนากร รับรอง

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
เรื่องนี้จะจำกันได้ว่า รัฐบาลได้เป็นผู้ขอร้องให้พิจารณาเรื่อง
๓ ภาวะ ก็เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จะต้องไปส่งให้กรรมการอะไรอีกเล่า
เพราะรัฐบาลขอร้องไว้อย่างนั้น เพราะฉะนั้น ก็ควรลงมติกันเสียตาม
คำขอร้องเดิม

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอร้อง ในกรณีที่รับรองก็คือ กรรมการ ฯ
คณะที่ได้ขอร้องอยู่ว่าขอตัวเพียงแต่ ถ้อยคำเล็กน้อย ซึ่งจะแก้
เสียทันทีได้ ให้เวลาแก้เสียเล็กน้อยแล้ว ก็ขอให้แก้เสียทีเดียว
แล้วที่ประชุมจะได้ลงมติเสียเลย

ทำกรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า จะส่ง
ร่างนี้ไปให้กรรมการ ฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะได้ลงมติ
ครั้งที่ ๓

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า กรรมการ ฯ จะขอแก้ ถ้อยคำ
ในเวลานี้ และก็มีไม่มาก เพราะฉะนั้น ควรให้แก้เสียทีเดียว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เจ้าของญัตติเขายังไม่
ออกถอน

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่่า ที่ข้าพเจ้าเสนอไว้^๕ ก็ไม่ใช่
ว่าจะไปรบกวนกรรมาธิการ ฯ อะไรมากเกินไป แต่โดยเหตุที่ว่่า เราแก้
กันมามาก มันอาจยุ่ง ถ้าจะตรวจเสียอีกที่ ก็ไม่เสียเวลา
อะไร แต่ว่าเมื่อท่านกรรมาธิการ ฯ เห็นว่่า ได้ทำหน้าที่พอแล้ว
ถ้าเช่นนั้น ก็อยากจะให้ ส่งไปให้คณะกรรมการกฤษฎีกาปรับปรุงจะได้
หรือไม่ แล้วจึงจะลงมติครั้งที่ ๓ ถ้าเราแก้กันไปเร็ว ๆ เช่นนี้ กฎหมาย
นี้จะใช้บังคับ จะเป็นกรรมาธิการ สำหรับหลักการ เรารับกันแล้ว
๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕
ทนกลเพื่อตรวจดูถ้อยคำว่าจะขัดกันหรือไม่ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕ ๕๕๕๕

นายมนูญ บวิศุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่่า
เมื่อมีสมาชิกขอแปรญัตติเช่นนี้ ยังสงสัยอยู่ว่่า จะส่งไปให้
กรรมาธิการได้หรือไม่ เรื่องนี้รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียว ๓ วาระ
เราก็ควรจะทำไปตามที่ขอร้องตั้งแต่วัน รัฐบาลยังไม่ได้ถอนคำเดิมที่
ให้พิจารณารวดเดียว นี้กว่าต้องถามรัฐบาลเสียก่อน ไม่ใช่ที่ประชุม
ตกลงอย่างนั้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า ในนามของสมาชิกผู้หนึ่ง
ข้าพเจ้าสงสัยว่่า เมื่อสภา ฯ ได้แก้ไขอะไรไปแล้ว เราจะไปส่งให้
กรมกองใดตรวจ จะถูกต้องด้วยหลักการหรือไม่ ถ้าส่งให้กรรมาธิการ

แล้ว ก็เห็นว่าจะทำได้ เพราะเป็นละเตคคอมมิต หรือเมื่อผ่าน
ไปแล้ว จะมาตรวจอีก เห็นว่าจะขัดกับหลักการหรือไม่ คืออำนาจ
สูงสุดอยู่กับสภาฯ นี้ ที่จจะร่างกฎหมายหรือแก้กฎหมาย เมื่อตกลง
จะส่งไปที่อื่นแล้ว จะเป็นการผิดหลักการหรือไม่ ขอให้คำนึงให้
มากๆสักหน่อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าจะลงมติ
เป็นครั้งที่ ๓ ได้ ไม่ต้องส่งไปให้กรรมาธิการฯ หรือไม่ต้องส่งไปให้
กรรมาธิการฯ เราพิจารณากันเป็นครั้งที่ ๓ ต่อไปได้ทีเดียว หรือ
ท่านผู้ใดเห็นว่าจะส่งไปให้กรรมาธิการฯ ตรวจดูก่อน ขอให้
ลงคะแนน

ผู้เห็นว่าจะพิจารณาเป็นครั้งที่ ๓ ต่อไปมี ๖๐ เสียง อีกฝ่าย
หนึ่งมี ๓๘ เสียง เป็นอันว่าให้พิจารณาเป็นวาระที่ ๓ ต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ประชุม
นัดลงมติเป็นวาระที่ ๓ เดียวเลย

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่ายังมีมติหนึ่ง
คือว่าจะให้กรรมาธิการฯ ตรวจอีกที่หนึ่งหรือไม่ ขอให้โหวตในที่นี้สักที

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านเจ้าของยุติคดีเดิม ขอให้
ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกา

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่ เพราะในเรื่องนี้มีคำอีก
หลายคำที่จะต้องแก้ ถ้ากฎหมายออกไปอย่างนั้นแล้ว จะไม่คงตาม

ทดลองวินิจฉัยทบทวน กรรมวิธีการ ๆ กล่าวว่ มีที่จะขอแก้เพียง
๒ แห่ง คือ ในหน้า ๓๔ บรรทัดที่ ๓ ที่แก้ไปแล้วว่ “แต่ในกรณีที่มีการ
ขายทรัพย์สิน ให้เสียเมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว” คำว่ “เสีย” นี้
ขอแก้เป็น “ชำระอากร” เพื่อจะตัดปัญหาที่สงสัย เมื่อแก้แล้ว ก็เป็นว่
“แต่ในกรณีที่มีการขายทรัพย์สินให้ ชำระอากร เมื่อการขายได้
สำเร็จแล้ว”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านสมาชิกผู้ใดจะทักท้วง
หรือไม่ ในคำขอแก้ไขนี้ ถ้าไม่ทักท้วงจะได้ผ่านไป

ไม่มีผู้ใดทักท้วง เป็นอันว่าต่อไป

ทดลองวินิจฉัยทบทวน กรรมวิธีการฯ กล่าวว่ ในหน้า ๓๔ นั้นเอง
ต่อจากที่แก้แล้วเมื่อกัน ทว่ “เมื่อการขายได้สำเร็จแล้ว ถ้ามิได้เสีย
เช่นว่านั้น.....” คำว่ “เสีย” คำนี้ขอแก้เป็น “ชำระอากร” ต่อ
ไปในหน้า ๓๕ มาตรา ๔๖ ในบรรทัดที่ ๔ เริ่มต้นบรรทัดว่ “สั่งให้แก้
บุคคลใดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี” ขอเดิมต่อคำว่ “๒๐ ปี” นว่
“บริบูรณ์” คือไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงจะถือว่า
ที่ประชุมนี้โดยชอบให้แก้ตามนั้นแล้ว

ขุนสุคนธ์วิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววาท
สำหรับข้อความที่กรรมาธิการฯ ได้ขอแก้ คำว่า “เสีย” ให้เป็น “ชำระ”
ในบางแห่ง ข้าพเจ้าคิดว่าในหน้า ๑๕ นั้นยังมีอีกหลายคำจะแก้ด้วย
หรือไม่ ถ้าไม่แก้แล้วจะดุ่ม ๆ ดอน ๆ

หตวงวิจิตรวาทการ กรรมาธิการฯ กล่าววาท อันที่จริงถ้าหาก
ว่าเราจะพูดว่า เสียอากร หรือชำระอากรก็อย่างเดียวกัน แต่ที่กรรมา
ธิการฯ เป็นห่วงใยในคอนนทก็เพราะเหตุว่า ในคอนนทใกล้ กับ ดอก
เบย กตวจะเบนว่า เสียดอกเบย เพราะฉะนั้นจึงได้ขอแก้เบนว่า “ชำระ
อากร” ถ้าหากว่าเราจะเคร่งครัดในทางภาษาแล้ว ก็จะต้องแก้
ทุกแห่ง ถ้าหากว่าไม่เคร่งครัดแล้ว ก็แก้แห่งเดียวเท่านั้น สุดแล้ว
แต่สภาฯ

ขุนสุคนธ์วิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววาท
สำหรับความเห็น ข้าพเจ้าเห็นว่า เมื่อได้แก้แล้วควรจะแก้เสียให้หมด
แต่ไม่ทราบวาทที่ประชุมจะเห็นพ้องด้วยหรือไม่ เพราะถ้ากฎหมายเมื่อ
จะร้อยกรของก็ต้องร้อยร้อยจริงๆ ให้เป็นแบบอย่างจริงๆ ไม่ใช่แก้
แต่จะเพราะคำที่ควรแก้ นอกนั้นก็อย่าเลยตามเลย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววาท มีผู้รับรองหรือไม่
ขุนเสนาบดีดี รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีคำไหนอีกบ้าง ถ้าจะให้
แก้ตลอดก็จะต้องส่งให้กรรมการ

ขุนประเจตคุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าววา
บางที่เราจะตีมันไปเสียหน่อยแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาส ถ้าหากว่า
เราจะปล่อยพระราชบัญญัตินั้นออกไป บางทีจะบอกๆ พร้องๆ แต่ไม่ใช่
เพราะเหตุว่า แพ้แล้วกลับมาชอนตี ไม่ใช่อย่างนั้น คือในพิกัด ๓ นั้น
ในข้อ ๓ คำว่า จำนวนเงิน ๒ หมื่น ๕ พันบาท เราก็ยังไม่ได้แก้ ใน
ข้อ ๒ ที่ว่ายอดสุทธิแห่งค่า ๒ หมื่น ๕ พันบาท เราก็ยังไม่ได้แก้ ใน
พิกัด ๒ นั้นยอดสุทธิเช่นคำ เราก็ยังไม่ได้ได้ส่งไป ถ้าหากว่า เราจะ
ปล่อยไปอย่างนั้นแล้ว โปรดตงอ่านดูที่ว่า ความจะเป็นอย่างไร เช่น
ในพิกัด ๒ นั้น ตามข้อความตกลงที่เราลงมติกันไปแล้วว่าจะเก็บ
ตั้งแต่หมื่นบาทขึ้นไป แต่ในพิกัด ๒ ไปเริ่มต้นตอน ๒ หมื่น ๕ พันบาท
เช่นนี้เป็นต้น ไหนๆ กรรมการจะแก้แล้ว ถ้าจะโปรดแก้ไขให้เป็นที่
เรียบร้อยเสียทีเดียวก็จะเป็นการดี

ด. เทียม ศรัทธาธิรัฐ รบรอง

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าววา ข้าพเจ้าขอจึงวอนให้กรรมา
ชิการรับร่างนี้ไปพิจารณาอีกที เพราะเป็นกฎหมายสำคัญอย่างเหลือเกิน
ถ้าออกไปอย่างนั้นแล้ว ถ้าผิดพลาดไปอย่างไร ก็จะต้องออกพระราช
บัญญัติแก้ไขอีก ข้าพเจ้าได้ตงทาบทามท่านกรรมการดูแล้ว ก็รับ
วาจะเอาไปพิจารณาอีกที ดภาฯ นั้นจะอนุญาตให้หรือไม่

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติ^{๕๕} เราต้องการเงิน ที่ประชุมได้ตกลงกันว่าเราจะพิจารณาวาระที่ ๓ ที่เดียว เพราะฉะนั้น ขอให้ตั้งมติว่าจะเอาหรือไม่เอาให้มันเสร็จเสียทีเดียว เพื่อพรังนใครตายเราจะได้เก็บ

นายทองอยู่ พุ่มพวง ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวด้วย ก่อนที่กรมศังกษที่ ๓ จะให้ ถัดลงมา ข้าพเจ้าอยากจะให้เลขาธิการอ่านตั้งแต่มาตรา ๓ ถึงมาตราสุดท้าย

ขุนสุนทรวิจิตรศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวด้วย สำหรับที่จะให้ ส่งกลับไป ไม่เหมาะ ควรจะพิจารณาวาระที่ ๓ เสียเลย ข้าพเจ้าคิดว่าในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้แปรญัตติคำว่า “เสีย” ให้แก่เป็น “ชำระ” ทุกแห่งในพระราชบัญญัติ^{๕๕} ทั้งหมด ถ้ามีคำใดที่ใช้คำว่า “เสีย” ซึ่งเกี่ยวกับการเสียเงินอากรก็ดี การเสียเงินอื่นๆ ก็ดี การเสียดอกเบี้ยก็ดี ถ้าหมายความถึง “ชำระ” แล้ว ก็ขอให้แก้เป็นคำว่า “เสีย” เป็น “ชำระ” ทั้งสิ้น

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวด้วย การที่กรรมาธิการขอแก้คำว่า “เสีย” เป็น “ชำระอากร” และคำต่อๆ ไปไม่ควรจะแก้ อีกตามที่สมาชิกขอแก้ ข้าพเจ้าเห็นว่าดีที่สุด เพราะรูปร่างที่กรรมาธิการส่งมานั้น ข้าพเจ้าอ่านเข้าใจทีเดียว ไม่ได้เข้าใจไปอย่างอื่น

พ.ศ. หตวงรัตนสิทธิพิชัย กล่าวว่่า ก่อนที่จะลงมติวาระที่ ๑
 ข้าพเจ้าเกิดมีความสงสัย ถ้าข้อความตรงกับความสงสัยของข้าพเจ้าแล้ว
 จะเป็นผลร้ายอยู่มากเหมือนกัน แต่ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าไม่มีความรู้ใน
 ทางกฎหมายดีพอ จึงขอถาม การเก็บภาษีที่ได้เคยทำมาแล้วในมาตรา ๑๒
 ซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า “ทรัพย์สินใดที่ผู้จัดการมรดก หรือผู้แทน
 คดีศาลหรือมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นพนักงานตรวจราคา หรือราคา
 ที่พนักงานตรวจราคาและผู้จัดการมรดก หรือผู้แทนร่วมกันกำหนดขึ้น แต่
 อธิบดีกรมสรรพากรไม่เห็นชอบ เป็นอันตกลงกันมิได้ไซ้ร้ ท่านให้
 นำบทบังคับ ในวิธีพิจารณาคดีความแพ่ง ว่า ด้วยการตั้ง อนุญาตไต่สวนการมา
 บังคับโดยอนุโลม” ข้าพเจ้าสงสัยว่่า การตั้ง อนุญาตไต่สวนการในพระ
 ราชบัญญัติเก็บภาษีซึ่งเป็นส่วนได้ของรัฐบาลเช่นนี้ จะเป็นการสมควร
 หรือไม่ เพราะเหตุว่่าเป็นเงินซึ่งรัฐบาลมีอำนาจที่จะได้ รัฐบาลควร
 จะมีอำนาจทำได้ คัดว่่าการตั้ง อนุญาตไต่สวนการ หลักการเช่นนี้จะชอบ
 หรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ที่ประชุมได้ลงมติไปแต่ว่่า
 ไม่ยืนยัน

พ.ศ. หตวงรัตนสิทธิพิชัย กล่าวว่่า มิได้ จะแก้หรือไม่แก้ก็ตาม
 ขอทราบหลักการเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในที่นี้ขอให้ตั้งมติเป็นระเบียบ
ว่า ควรจะให้แก้คำว่าเสียในข้อนี้ๆ ต่อไปอีกหรือไม่ มีสมาชิกขอ
แปรญัตติว่าไม่ควรแก้ ให้ปล่อยไว้ตามเดิม

พ. ต. หดวงرنดิทธิพิชัย กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนถาม
เมื่อก่อน รู้ดีที่จะเป็นการผิดต่อหลักการ สภาฯ จะไม่ช่วยเหลือ
รัฐบาลในทางส่วนใดส่วนหนึ่งหรือ เหตุที่ข้าพเจ้าพูดนี้ ก็เพื่อรักษาไว้
ซึ่งสิทธิที่รัฐบาลควรจะได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เวลานี้ไม่ใช่เวลาที่ควรพูดถึง
หลักการ เราพูดถึงการแก้ถ้อยคำ คำว่าเสียซึ่งมีในบทมาตราอื่น ๆ
มีสมาชิกเสนอว่า ควรจะแก้ทุก ๆ คำ ตามที่สมาชิกเสนอเช่นนั้น ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ร.อ. ประเสริฐ คุุศลัมย์ ร.น. กล่าวว่า ยังมีผู้ไม่เข้าใจอยู่ อีก
มาก โปรดอธิบายอีกครั้งหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่อภิปรายกันในเรื่อง
แก้ถ้อยคำที่กรรมาธิการกันนั้น แก้คำว่า “เสีย” เป็น “ชำระ”
เมื่อได้แก้ในมาตรา ๓๔ คำ ๒ คำแล้ว มีสมาชิกเสนอว่า ถ้าจะแก้
เพราะ ๒ คำ ไม่สมควรด้วย เพราะฉะนั้น ควรจะแก้เสียให้หมดเป็น
อย่างเดียวกัน มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว มีสมาชิกบางคนเสนอว่าไม่
ควรแก้ ควรจะปล่อยไว้ตามเดิมเท่าที่แก้ไปแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่า ควร

จะแก้ทุกคำ ซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกัน หรือท่านผู้ใดเห็นว่า ไม่ควรแก้ อีก โปรดลงมติ

ต่อมาอีกตั้งจนมากลงความเห็นว่ ไม่ควรแก้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านจะถามอะไร ก็เชิญ

พ.ต. หลวงรณสีทิจพิชัย กล่าวว่ ตามมาตรา ๑๒ ในพระราชบัญญัติ^๕ อนุญาตให้^๕ อนุญาตโคตุดาการได้ ในเมื่อราคาในระหว่าง ผู้รับมฤตกับเจ้าพนักงานศรัวคาไม่ตรงกัน ส่งสัยว่หากการอันนี้ จะไม่ชอบด้วยหลักการของพระราชบัญญัติ^๕ ถ้าหากเห็นว่ ไม่ชอบแล้ว ะก้อ ใครจะขอให้แก้

เจ้าพระยาจักรีวรมาชิเบศ กล่าวว่ ที่จริงเรื่องนี ชาวเจ้ามีความเสียใจมาก ได้ยื่นคำขอแก้ไว้เหมือนกัน แต่ว่เผชิญการพิจารณาในครั้งแรก พิจารณารวดเร็วเป็นการด่วน ไม่มีการยื่นคำขอแก้ วาระที่ ๒ ได้มีการยื่นคำขอแก้ ชาวเจ้าจึงได้ยื่นคำขอแก้มา จะพูดขึ้นแล้ว รองประธานที่ ๒ นี้ได้ให้งดไว้ก่อน โดยให้พูดเรื่องอื่นเสียก่อน ถ้าให้โอกาสแก่ชาวเจ้าอธิบายแล้ว จริงอยู่ เรายังไม่ได้พิจารณา วาระที่ ๓ เช่นมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น เช่น พระราชบัญญัติ^๕ อากรมฤตกัน เพื่อจะให้ได้ที่สุด ถ้าเรามาพดงพลาดก็จะเสีย ซึ่งชาวเจ้าเสียใจว่ไม่ได้ทำท้งเสียแต่ในวันแรก แต่วันที่ ๒ ชาวเจ้าได้ยื่นคำขอแก้มาแล้ว โดยเหตุที่ว่ การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินเป็นการสำคัญอยู่ ถ้ามีโอกา

แล้วข้าพเจ้าจะชี้แจง มาตรา ๓๒ มีว่า ๑. การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สิน
 ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรานี้ มีวิธีการว่า ให้พนักงานตีราคาและ
 ผู้จัดการมรดกปรึกษากันกำหนดค่า และเมื่ออธิบดีกรมสรรพากร
 เห็นชอบด้วยแล้ว ก็ให้เอาเป็นใช้ได้ แต่หรือ ถ้าพนักงานตีราคาและ
 ผู้จัดการมรดกตกลงกันไม่ได้ก็ดี หรืออธิบดีกรมสรรพากรไม่เห็นชอบ
 ด้วยกับข้อตกลงของผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาก็ดี ให้ฝ่ายผู้
 จัดการมรดกและฝ่ายเจ้าพนักงาน ตกลงอนุญาโตตุลาการ เป็น ผู้พิจารณา
 ชาติ วิธีการดังที่ได้กำหนดไว้ นี้ มีข้อที่ไม่เหมาะสมอยู่ เป็น สำคัญ ๕
 ประการ ดังนี้
 ก. การทำให้เจ้าพนักงานและผู้เสียอากรตั้ง
 อนุญาโตตุลาการขึ้นเป็นครั้งคราวนั้น ย่อมจะไม่ได้บุคคลคนเดียวหรือ
 คณะเดียวกันเป็นอนุญาโตตุลาการทุกเรื่องไป เมื่อมีบุคคลต่างๆหลายคน
 เป็นอนุญาโตตุลาการเช่นนั้น ค่าตัดสินของอนุญาโตตุลาการย่อมจะเป็นไป
 ต่างๆกัน แล้วแต่ความคิดเห็นของบุคคล การกำหนดค่าทรัพย์สิน จึงไม่
 เป็นไปตามระเบียบและวิธีอันเดียวกัน และเมื่อกระทำการตามระเบียบและ
 วิธีต่าง ๆ กันแล้ว ผู้เสียอากรต่าง ๆ ก็ย่อมจะไม่ได้ รับ ความเสมอภาค
 ทั้งหน้ากัน
 ข. หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการนั้น ย่อม อยู่ในลักษณะ
 ที่จะทำความปรองดองระหว่างคู่พิพาทมากกว่าที่จะตัดสินไปตาม เหตุผล
 และข้อเท็จจริง แต่การเก็บภาษีอากรนั้น ตามหลักการต้องจัดการเก็บ
 โดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นเกณฑ์ มิใช่อาศัยความปรองดองระหว่างผู้เก็บ

และผู้เสียหาย ๒๕ นั้นจึงไม่มีประเทศใดเคยที่ใช้วิธีตั้งอนุญาโตตุลาการ ในการเก็บภาษีอากร ในร่างระเบียบเดิมของกรมการที่กระทรวง การคลังตั้งขึ้นนั้น ได้บัญญัติวิธีกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินไว้ว่า ให้ พนักงานศรัทธาเป็นผู้ กำหนดตามที่เห็นว่าถูกต้องสมควร ถ้าหากผู้จัดการ มฤตกไม่เห็นพ้องด้วยกับพนักงานศรัทธาไซ้ร ก็ให้ อุตฺธรณ์ ได้ต่อ คณะ กรรมการกลาง ซึ่งจะได้ ตั้งขึ้นไว้เป็นกรรมการประจำ และในร่าง ระเบียบเดิมนั้นยังได้เปิดโอกาสไว้ต่อไปอีกว่า ถ้าผู้จัดการมฤตกไม่พอ ใจในคำวินิจฉัย ของคณะกรมการไซ้ร ก็ให้นำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ตาม วิธีที่ที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เมื่อมีกรรมการกลางเป็นคณะประจำ สำหรับพิจารณาข้อพิพาททุกเรื่องแล้ว ผู้จัดการมฤตกทุกคนจะได้รับผล ปฏิบัติอย่างเสมอภาค กรรมการกลางจะได้วินิจฉัยข้อพิพาท ทุกเรื่อง ไปตามเหตุผลและข้อเท็จจริง ไม่ใช่ทำการ ประองคองระหว่างสองฝ่าย หนึ่ง การที่มีกรรมการกลาง เช่นนี้ ย่อมเป็นการได้ ให้ ความสะดวกแก่ผู้ ตองเสียหาย เพราะการอุทธรณ์ต่อกรรมการกลางจะเปลืองค่าใช้จ่าย น้อยกว่าขึ้นศาลทีเดียว เมื่อไม่พอใจในกรรมการกลางแล้ว จึงค่อย ๒๕ ขึ้นศาล หนึ่ง ผู้ ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ กลางนั้น ผู้ร่างก็ได้ ตั้งใจไว้ว่าจะเชิญผู้ที่มีชื่อเสียงและมีคนนับหน้าถือตาทั่วไป และเมื่อ กรรมการเป็นคนกลางจริง ๆ แล้ว ทั้งฝ่ายผู้ ตองเสียหายอากรและรัฐบาล ก็ จะได้รับผลปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม ๒. ยากี่เหตุที่กล่าวข้างต้น กระทรวง

การคงเห็นควรแก้ไขที่กำหนดค่าแห่งทรัพย์สินให้ใช้วิธีของกรรมการ
ผู้ร่างในชั้นเดิม และถ้าจะเป็นอันคงแก้ไขดังกล่าวมานี้ ก็จะต้อง
แก้ไขมาตรา ๓๒ เดี่ยวใหม่ แล้วแต่เดิมความตามทำนองร่างเก่า มาตรา
๒๓, ๔๔, ๔๖, และ ๔๗ ก็ยังคงเดิมบทวิเคราะห์ศัพท์ในร่างนี้ มาตรา ๓
ว่าด้วยคณะกรรมการกลางเข้าด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เรื่องนี้เป็นกรกถับถอย
หลัง เมื่อกนทประชุมก็ได้ตงมติไปแล้ว ว่าไม่ควรจะถอยหลังอีก ข้าพเจ้า
ถือมติของทประชุมเป็นที่ปฏิบัติเคร่งครัดต่อไป เพราะฉะนั้นต่อไป
จะขอให้ที่ประชุมตงมติว่า จะพิจารณาอาระที่ ๓ เดยที่เดียว ว่าที่
ประชุมจะควรรับร่างนี้เป็นกฏหมายได้ต่อไปหรือไม่

ขุนประเจตตรุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าววา
ที่ข้าพเจ้าเสนอเมื่อกนไปยังคณะกรรมการฯ ยังไม่ทราบวา คณะกรรมา
ธิการจะคงดงจะแก้ไขและเดิมข้อความหรือไม่ เพราะเหตุว่า ถ้าจะปดถอย
ออกไปแล้ว ตองไปรดอ่านควา มฤคกซึ่งมียอดสุดทิสแห่งค่าเกิน ๒ หมื่น
๕ พันบาท แต่ไม่เกิน ๕ หมื่นบาท ต้องเสียอากร นะเพาะ ส่วนที่เกิน
๒ หมื่น ๕ พันบาท ต้องเสียร้อยละ ๒ เช่นนั้นจะเข้าใจความว่าอยู่ในทั้ง
พิกัด ๓ และ ๒ ท่านกรรมาธิการจะแก้ไขหรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าววา เรื่องนี้คณะกรรมการเข้าใจว่า
เป็นการแก้ไขในตัวแล้ว ตั้งแต่เริ่มต้นมาในมาตรา ๓๕ แก้เป็นหมื่น

แล้ว นกคองแกเหมือนกัน ที่กรรมวิธีการไม่ได้ขอแก้อีก เพราะเชื่อ
 แน่ว่าเดชาธิการสภาฯ คงจะแก้ จะปล่อยไว้เช่นนั้นไม่ได้ เมื่อเรา
 ดินฉนัยหม่นบาท เราก็ฉนัยรวมกันทั้ง ๒ พักติ อีกข้อหนึ่ง ข้าพเจ้า
 ขอถือโอกาสแถลงเสียทีเดียว เนื่องจากคำคัดค้านของรัฐมนตรีว่าการ
 คัดตั้ง ถึงแม้ว่าคำคัดค้านนั้นจะไม่รับพิจารณาที่ดี เพื่อไม่ให้ ส.มาชิก
 กังวลใจว่าได้ออกกฎหมายผิดไป ข้าพเจ้าอยากจะขอชี้แจง เรื่องการ
 ตั้งอนุญาโตตุลาการ เราไม่ได้ตั้งอนุญาโตตุลาการในเรื่องเดียวกัน เรา
 ตั้งเพื่อรู้ว่าราคาสตาดเป็นอย่างไร รัฐบาลเป็นผู้ที่จะเอาภาษีแล้ว จะ
 ให้รัฐบาลบอกว่าราคาสตาดของข้าพเจ้าเท่านี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าในฐานะ
 ที่เราเป็นผู้แทนราษฎร ออกจะรุนแรงต่อราษฎรไปมากสักหน่อย ในการ
 ตั้งอนุญาโตตุลาการ ไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลเสียเปรียบ ทางฝ่าย
 เจ้าของทรัพย์สิน กัดตั้งมากคนหนึ่งและได้รับรองว่าดีแล้ว ด้วยเหตุนี้แล้ว
 รู้ดีว่าจะมากเกินไป ข้าพเจ้าขอแถลงว่า บางท่านที่ท้วงโยว่า เสียใจ
 ที่ออกกฎหมายไปแล้วจะไม่ดี

ทำการแทนประชาชนสภาฯ ถัดจากว่า พอใจแล้วนี้ เดชาธิการ
 คองแกแต่ละคองเต็มความให้บริบูรณ์ ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ
 นอออกเป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

ส.มาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าให้ร่างพระราชบัญญัติ
 ออกใช้เป็นกฎหมายบังคับได้

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอความกรุณาตั้งเล็กน้อย คือขอให้ที่ประชุม^๕ มติ
 ขอขอบคุณคณะกรรมการ^๕ ชุดนี้ได้ ให้กำเนิดแก่พระราชบัญญัติอากร
 มฤตก มีเจ้าพระยามุขมนตรีเป็นประธาน ได้ตรวจพิจารณา มาจน
 สำเร็จผล ได้รับความเห็นคัดเห็น้อยมาก เห็นว่าเราไม่ควรจะตั้ง เรา
 ควรจะขอบคุณ

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดจะขอบคุณขอให้
 ประบมือ^๕ พร้อมกัน

ที่ประชุมประบมือพร้อมกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ค่อยไปเป็นญาติของ
 ขุนชำนาญภาษา เรื่องขอให้มีรองประธานแต่ละคนเดี่ยว เพราะตามที่เห็น
 อยู่เวลานี้ มีรองประธานอยู่ถึง ๒ คน ยังไม่เป็นความจำเป็น

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ตาม
 ญัตติของข้าพเจ้าซึ่งเสนอให้ยุบตำแหน่งรองประธานลงหนึ่งนายนั้น ความ
 ประสงค์ของข้าพเจ้าอันแท้จริงนั้น เพื่อจะส่งเงินเขาไว้ เพราะในเวลานี้^๕
 ใกล้เคียงเวลาที่รัฐบาลจะส่งงบประมาณมาให้ตรวจอยู่แล้ว ข้าพเจ้าคนหนึ่ง
 ตั้งใจสอดส่องดูว่าในสภาฯ มีอะไรบาง ซึ่งเหลือเกินอยู่ เห็นว่า ตำแหน่ง
 ประธานของเราที่มีแล้ว รองประธานเรามี ๒ ก็จกรกไม่มีอะไรนัก ในการ

ที่ข้าพเจ้าเสนอเรื่องนี้ข้าพเจ้าก็ตั้งใจอยู่แล้วเหมือนกัน เพราะตามข้อ
 บังคับ ข้อ ๕๖ บัญญัติไว้ว่า ญัตติใดๆ ได้ซึ่งตกไปแล้ว จะเสนอภายใน
 ใน ๙๐ วันไม่ได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นอยู่ว่า ญัตติของข้าพเจ้าฉบับนี้ซึ่งควร
 คิด ไม่ใช่ซึ่งตกไปโดยประธานไม่ได้รับ ข้าพเจ้าถือว่า สิ่งที่ตกไปนั้น
 ไม่ได้รับไว้ในสภาฯ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าใคร่จะเสนอในเรื่องนี้ เพื่อ
 จะให้ตัดเงินต่อไป เมื่อเราได้ตัดของเราลงแล้ว เมื่อรัฐบาลได้ส่ง
 งบประมาณมาให้เราตรวจ เราจะตัดที่หนึ่งทีใด เราก็ไม่ต้องเกรงใจเพราะ
 เราได้ทำตัวเราเองแล้ว นี่เป็นข้อสำคัญ เมื่อภายหลังเราเห็นกันว่า
 สภาฯ จะยังพุ่มเพื่อยภายหลังเราจะตัดที่อื่น ว่าสมควรหรือไม่ควร แต่ท่าน
 ทงหลายซึ่งเป็นสมาชิกด้วยกัน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะมีผู้คัดค้าน
 เป็นแน่นอน ว่าข้าพเจ้าทำผิดข้อบังคับของสภาฯ ข้าพเจ้าขอให้ท่าน
 วินิจฉัยอีกที ตามข้อบังคับข้อ ๕๕ ในข้อ ค. เมื่อประธานอนุญาตแล้ว
 รายงานโดยด่วนนั้น พิจารณาในสภาฯ ข้าพเจ้าถือว่า ประธานอนุญาต
 โดยปริยายแล้ว จึงขอเสนอว่า ควรหรือไม่ควรที่จะยุบตำแหน่งนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ข้าพเจ้าจะขอทำความเข้าใจ
 ในข้อบังคับที่ ขุนชำนาญฯ อ้างสักหน่อย ที่ว่าญัตติที่ตกไป ไม่ได้หมายความว่า
 ความว่า ญัตติที่สภาฯ นี้ลงมติไปแล้วทุกเรื่องไป ฉะนั้นแต่ญัตติที่
 สภาฯ นี้ได้พิจารณาแล้ว ไม่รับ นั้นเรียกว่า ตกไป เพราะฉะนั้นให้
 เข้าใจเสียให้ถูกต้องอย่างนี้ ส่วนกฎหมายก็ดี ญัตติก็ดี ซึ่งสภาฯ นี้ได้

พิจารณาไปแล้ว และคงคิดว่า ให้ปฏิบัติไปนั้น ไม่เกี่ยวกับข้อบังคับ
เหล่านั้น ข้าพเจ้าเป็นผู้ร่างข้อบังคับอันนั้นความหมายว่าอย่างนั้น เพราะ
ฉะนั้นที่ท่านเสนอมานั้นก็ ไม่ใช่ผิด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ตามที่ชี้แจงถึงข้อบังคับ ข้าพเจ้ายังสงสัยเหลือเกิน คือมันมีสองแง่
เราจะต้องพิจารณา คือแง่หนึ่งว่าญัตติทุกญัตติจะต้องมีสองญัตติ และ
ในวันนั้นเราเสนอเป็นสองญัตติ คือญัตติหนึ่งว่า เราจะต้องมีรองประธาน
คนเดียว ญัตติหนึ่งว่าต้องมีสองคน ญัตติได้แพ้ โหวตไปก็ควรถือว่าญัตติ
นั้นแพ้ไปแล้ว การที่ตราข้อบังคับก็เพื่อจะว่าสิ่งที่แพ้ไปแล้ว ก็ไม่ให้
เสนอมารภายใน ๕๐ วัน แต่ที่ ญัตติใด เป็นญัตติที่เราไว้ เช่นร่าง
พระราชบัญญัติอากรมฤตก ถ้าเราจะไป ขอรว่า เรา จะ ขอ ยก เด็ก
พระราชบัญญัติภายใน ๕๐ วันนั้น เป็นแง่หนึ่ง แต่อีกแง่หนึ่ง คือเราก็
จะไม่ถอยหลังอย่างที่คงมติไปแล้ว ถึงแม้ ในแง่ที่ท่านประธานว่าเรามี
สิทธิ์อย่างท่านประธานว่า เราก็ไม่ควรถอยหลัง ในนี้มีปัญหาของกาวัด
ถอยคำคือคำว่า “ตกไป” กับคำว่า “แพ้ไป” หมายความว่าอย่างเดียวกัน
หรือไม่ ขอท่านประธานได้โปรดอธิบายอีกที แต่อีกข้อหนึ่งที่เรา
รับหลักการไปแล้ว เราใช้ไปแล้ว มีผู้เสนอใช้ภายใน ๕๐ วัน โดย
นะเพราะเรื่องนี้ มันคล้ายกับว่าเราทำอะไรเป็นไม้ที่ปักอยู่ในโคลน มัน
ไม่แน่นอน แล้วเราก็เป็นสภาฯ อย่างที่ข้าพเจ้าว่ามาแล้ว เราควรจะไม่
ถอยหลัง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เรื่องนี้ข้าพเจ้าจะช้กฤษฎีการ
ก็ได้ ส่วนที่วาทำอะไรเหมือนไม้ บักโคตนั้น เป็นคนตะบัญหา ตัวอย่าง
เช่นกรรมาธิการได้อธิบายมาแต่ว่า ภาษีโรงเรือนซึ่งรัฐบาลได้ทำแล้ว
ครั้งออกไปไม่ได้ผล ถ้าหากว่ายังถือว่าที่สภาฯ ตกคงไปอย่างนั้น ทั้ง
หลักการและอะไรคืออะไรที่รัฐบาลรับ ยังเด็กได้ หากเราได้พิจารณา
ความในข้อบังคับเท่าที่ข้าพเจ้าร่าง หมายความว่าเฉพาะที่ยุติคดีที่เสนอ
มาในสภาฯ นี้ ถ้าสภาฯ นี้ไม่รับพิจารณา เป็นอันว่ายุติคดีนั้นไป

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา ข้าพเจ้า
มีความเสียใจอยู่ ซึ่งท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่า การซึ่งเรากระทำไป
แล้วมาทำกันใหม่นั้น เท่ากับหัดกับในโคตนั้น ซึ่งอ่อนแ่งนั้น ไม่เป็นที่
เพราะเหตุอย่างนี้ เพราะอะไร ขรรคมาของสภาฯ ทุกแห่งมีอำนาจอันสูง
สุดซึ่งจะแก้ไขทุกสิ่งทุกอย่างได้ ในสภาฯ ประธานเป็นผู้ตัดสินเด็ดขาด
แต่ว่า ข้อบังคับทุกขอย่างนั้นประธานเป็นผู้ตัดสินให้อำนาจไว้ ในข้อเท่าใด
ดูเหมือนมีข้อบังคับ เมื่อประธานตัดสินไปแล้วว่ายุติคดีข้าพเจ้าไม่ตก เมื่อ
สมาชิกยังถือว่ายุติคดีของข้าพเจ้าตกไปแล้ว ใครจะเห็นอย่างไร ท่าน
สมาชิกพูดว่าหัดกับในโคตนั้นผิดหรือถูก ข้าพเจ้าอยากให้ออนค่านนี้
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ขอให้อภิปรายกันในเรื่อง
ว่าเราจะควรตัดหรือไม่ตัด

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดด่าปาง กล่าววา ข้าพเจ้า
เคารพตามที่ท่านประธานอธิบายถึงกฎข้อบังคับข้อ ๔๖ ในการที่มีสมาชิก

ขอให้มั่งรอนประชาชนแต่คนเดียว ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า เจ้าพระยา
 ธรรมศักดิ์มนตรี ซึ่งเป็นประธานของเราเวลานี้ ก็ได้จากตำแหน่งเดิม
 แล้ว ทำความว่าเหตุพออยู่แต่ บัดนี้มั่งรอนประชาชนที่หนึ่งทำหน้าที่แทน
 ประธานอยู่ ฉะนั้นในขณะนี้ยังไม่ได้เลือกตั้งประธานใหม่ ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าไม่ควรรีบพิจารณา

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
 เรื่องที่ควรมั่งรอนประชาชนคนเดียวหรือสองคน ข้าพเจ้าเคยเพิ่มาก่อน แต่
 ว่าเวลานี้ประกอบกับเจ้าคุณธรรมศักดิ์ฯ ท่านยังกำลังลาออกอยู่ ฉะนั้น
 ข้าพเจ้าอยากขอให้อย่าเพิ่งลงมติในญัตตินี้ก่อน

พระพิริจนากร และ นายสรอย ฌด้าปาง มั่งรอน

ด. เทียม ศวีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่ ความ
 ที่มั่งมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่ว่าเวลานี้ ท่านเจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ ซึ่งนับว่เป็น
 สมาชิกที่รักของเราทั้งหลาย ท่านกำลังจะลาออกนั้น ความจริงสมาชิก
 ทั้งหลายก็ยังมีความอาลัย ยังไม่ให้ท่านลา เพราะฉะนั้นไม่ควรจะตกใจ
 เดี่ยวทีเดียว เพราะว่ามันอันจริงจิงอยู่ที่สภาฯ จะได้อนุญาตไปแล้ว การ
 ที่ขุนชำนาญ ภาษามีความต้องการให้มั่งรอนประชาชนเพียงคนเดียว
 ข้าพเจ้ารู้สึกว่สำหรับในโอกาสนี้เห็นว่ดีมาก เพราะเหตุว่ที่ว่าการที่
 ส่งเงินก่อนคงไม่ใช่ส่งเงินให้แก่ใคร ส่งเงินให้แก่ราษฎร เป็นการ
 สสมควรอย่างยิ่ง เวลานี้การเงินของเราที่กำลังใช้จ่ายต้องให้หย่อนที่สุด
 สสมควรจะคัดค้านได้ ไม่น่าจะรังเกียจอย่างไร

ขุนวรดิษฐ์ ตรีคุณแพทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ที่จริงผู้เสนอญัตตินั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นความประสงค์ที่ดีที่สุด เพราะเหตุ
ว่าเกี่ยวกับการจ่ายเงินทอง ซึ่งเราต้องกร แต่ทว่าก่อนที่จะลงมติให้
ไปตามความประสงค์ของผู้เสนอ เห็นจะเป็นไปไม่ได้เพราะเหตุว่าทางฝ่าย
รัฐบาลได้กล่าวเมื่อกว่า เมื่อได้ลงมติอย่างใดแล้วก็ไม่ควรจะกลับอีก
อีกประการหนึ่ง สมาชิกผู้หนึ่งก็บริภาษว่าเมื่อเราได้ลงมติไปแล้วกลับ
มาอีกจะเป็นเด็ก ๆ อยู่ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะคงมีไว้ ทั้งสองคนตามเดิม

นายสวัสดิ์ ยุวเดส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
ข้าพเจ้ามองเห็นประโยชน์ของการที่ท่านสมาชิกเสนอให้ม็อง ประธานคน
เดียวนี้ ข้อใหญ่ใจความก็คือตัดงดเงิน ข้าพเจ้ามองไม่เห็นว่รอง
ประธานที่เสนออยู่ต้องการเงิน แต่มีทางอื่นที่จะปฏิบัติให้ดีกว่านี้ ข้าพเจ้า
เข้าใจว่า ขุนชำนาญภาษา ยังมีเบียบำนาญอยู่ ถ้าอยากตั้งใจแสดงคุณ
งามความดี ก็ขอให้ตัด แล้วคืนเงินเบียบำนาญเสียก่อน

นายมัญญ บวิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติเข้าไปว่า ขอย่าเพิ่งลงมติในญัตตินั้น เพราะ
ฉนั้นขอให้ลงมติในญัตตินก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ผู้ใดเห็นว่าอย่าเพิ่งลงมติ
ในเรื่องนี้ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมส่วนมากลงมติว่า อย่าเพิ่งลงมติในญัตตินี้
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ต่อไปเป็นกระทู้ถาม เพราะ
ฉันทันก่อนที่จะดำเนินกระทู้ถามตามวาระ อยากจะใคร่ถามรัฐบาลเสีย
ก่อนว่า มีกระทู้ถามอะไรที่จะมาแถลงหรือไม่ มีก็แถลงไปก่อน

นายกรัฐมนตรี กล่าวหาว่า กระทู้ถามมาตั้งแต่ก่อนหน้า บางกระทู้
ก็ผ่านเวลาไปแล้วตามไม่ทัน เพราะเหตุว่าคอยอยู่หลายครั้งหลายหนแล้ว
ไม่ได้ตอบ เฝื่อนดูวงเงาจะมา แต่ไม่เป็นไรก็ได้ แต่ก่อนที่จะ
ตอบกระทู้ นั้น ข้าพเจ้าขอเสนอเรื่องนั้น ดังนี้ รัฐบาลขอเสนอญัตติ ตั้ง
กรรมาธิการสามัญสำหรับกระทู้ถาม เพื่อที่จะมีให้เวลาในสภาฯ ดัง
เคยไปโดยเบ็ด่าประโยชน์ และเพื่อผ่อนงานทางฝ่ายบริหารให้น้อยลง
รัฐบาลขอเสนอให้ ทประชุมตั้งกรรมาธิการชุดหนึ่ง เพื่อรับและได้
ตอบกระทู้ถามต่าง ๆ ที่สมาชิกได้เสนอมา โดยวิธีการปฏิบัติดังนี้ คือภายใน
หนึ่งสัปดาห์ตั้งกระทู้ถาม รัฐบาลและเจ้าหน้าที่สภาฯ รับไว้และจัดตั้งใน
ระเบียบวาระแล้ว เมื่อกระทู้ถามมาถึงที่ประชุมฯ ก็มอบให้กรรมาธิการที่
ตั้งขึ้น ทำนองเดียวกันกับกรรมาธิการตรวจร่างพระราชบัญญัติของสภาฯ
ต่อไป ก็เป็นหน้าที่ของกรรมาธิการที่จะเชิญผู้ถามและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงที่เกี่ยวข้องมาและให้คำตอบ คำถามคำตอบนี้ จะจัดไว้เป็นลาย
อักษรให้ปรากฏเป็นหลักฐาน และจะส่งให้หนังสือพิมพ์ด้วย

หากคำตอบของกรรมวิธีการไม่เป็นที่พอใจ ผู้ตั้งกระทู้ก็ให้นำข้อตั้ง
ประชุมแห่งสภาฯ ครั้นแล้วรัฐบาตก็รับกระทู้ถามนั้นไป และตอบให้
ทราบภายหลัง กรรมวิธีการสามัญสำหรับตอบกระทู้นี้ รัฐบาตขอ
เสนอให้รัฐมนตรีมีได้ว่าการกระทรวง และเดชะอนุกรรมรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงต่าง ๆ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมวิธีการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดยังไม่เข้าใจคำเสนอ
นั้นอีกบ้าง จะได้ให้เดชาธิการอ่านให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง

เดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร อ่านญัตติของรัฐบาตให้ที่ประชุม
ฟังอีกครั้งหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เรื่องนี้ข้าพเจ้าจะขอแนะนำ
นำบางอย่างสำหรับเกี่ยวกับข้อบังคับ ข้อบังคับของเรามี ข้าพเจ้า
จำได้ ในเรื่องกระทู้ถามนั้นอยู่ที่ เมื่อประธานได้รับกระทู้แล้ว จะ
ได้ส่งไปให้รัฐบาต หากว่าที่ประชุมมีความประสงค์จะให้ไปตาม
ข้าพเจ้าขอคัดอีกหน่อยหนึ่ง คือเวลานั้นข้าพเจ้ายังกำลังแก้ข้อบังคับอยู่
ข้าพเจ้าจะจัดการแก้ข้อบังคับเสียให้เสร็จ ถ้าหากว่า ที่ประชุมคัดถลง
ข้าพเจ้าจะรีบไปร่างในเรื่องนี้เสียด้วย ถ้าที่ประชุมจะทำอย่างนั้นในเวลา
นี้ ก็เป็นการขัดกับข้อบังคับอยู่สักหน่อย ถ้าไม่มีใครคัดค้าน ข้าพเจ้า
จะได้รับไป

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวไว้ เราอาจทำได้ โดยไม่ต้องตั้ง
กรรมวิธีการ หรือไม่ตั้งแก้ข้อบังคับเลย เพราะเหตุว่าข้อบังคับนั้น

เพื่อให้สิทธิแก่สมาชิกที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ แต่ข้อบังคับไม่ได้บังคับ
 ว่ารัฐบาลจะต้องมาอ่านในสภาฯ เราพิจารณาถึงการทำอยู่ในประเทศ
 ต่างๆ อย่างในประเทศฝรั่งเศส ที่เรียกว่าคำถาม เช่นเรียกว่า เควสชั่น
 (Question) โดยจะเพราะไม่มีลักษณะเป็นคำทักท้วงใน นโยบายของ
 รัฐบาล หรือตอบก็น้อยเหลือเกิน เขาตอบลงในหนังสือพิมพ์ทาง
 ราชการของเขา เช่นอย่างของเราที่ต้องลงในราชกิจจานุเบกษา เรา
 อาจจะทำอย่างอื่นได้ โดยไม่ขัดกับข้อบังคับของสภาฯ หากว่าจะตกลง
 ทำเช่นนั้น คณะกรรมาธิการก็ไม่ต้องตั้ง รัฐบาลเห็นว่า ข้อไหนที่
 เป็นคำถามโดยที่ไม่เกี่ยวกับการท้วงนโยบายของรัฐบาลแล้ว และไม่
 ผิดรัฐธรรมนูญ ไม่ผิดกับที่เขาทำมาในประเทศต่างๆ ไม่ผิดข้อบังคับ
 อีกด้วย

นายกรัชมณฑร กล่าวหาว่า รัฐบาลไม่ชัดข้อที่จะทำอย่างสมาชิก
 เสนอมา

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวหา สมาชิกผู้ใดจะมีความเห็น
 อย่างไรบ้างในเรื่องนี้

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวหา ข้าราชการไม่ได้ มีความเห็น แต่รู้สึกสงสัยในเรื่องวิธีการ วิธี
 การเดิมนั้นเราได้ผิดมาก เราถามกันในสภาฯ มีนายกรัชมณฑรเป็น
 ประธาน ตอบได้ก็ตอบ ตอบไม่ได้ก็จัดแจงไปในหน้าที่ของรัฐบาล

หน้าที่ของรัฐบาลรวมกัน นายกรัฐมนตรีต้องทำอะไรขจัดแรงไปตามเรื่อง
ก่อนหน้าสภาฯ ทั้งนี้เมื่อรัฐบาลจะขอให้รัฐบาลตั้งกรรมการขึ้นคณะ
หนึ่ง ว่าถึงวิธีการที่เห็นด้วยว่ารวดเร็ว แต่ยังไม่ถึงขั้นว่าบางอย่างต้อง
หาเหตุผลอันแท้จริงมาประกอบคำตอบ ตามแบบเดิมได้ผลดีมาก การ
ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งนั้น ย่อมจะทราบว่ามีผลเหมือนเดิม
หรือว่าจะแตกต่างกัน

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตต่อประธานฯ ให้หม่อมเจ้าจรรณ
ไวทยากร จรรณแดง

ทำการแทนประธานสภาฯ อำนวย

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณแดง ทรงกล่าวหาว่า ในการที่
รัฐบาลเสนอให้ตั้งกรรมการนั้น คืออยากจะให้โอกาสแก่สมาชิก ให้
ถามโดยตั้งกระทู้ต่างๆ นานาได้อย่างที่กระทำอยู่ในเวลานี้ ตามที่ดำเนิน
อยู่ในเวลานี้ ถ้าจะพูดกันให้เคร่งครัดตามข้อบังคับแล้ว ยังมีผลเพียง
อยู่บ้างกับข้อบังคับ คือในตอนที่ได้แสดง ซึ่งตามข้อบังคับไม่มีทำให้
แสดง แต่รัฐบาลก็เห็นว่าในการที่สมาชิกเขียนคำแถลงการณ์ประกอบ
กระทู้ถามนั้นได้ประโยชน์ทั้ง ๒ ฝ่าย และไม่อยากจะขอให้สภาฯ ดำเนิน
การเคร่งครัดตามข้อบังคับ ซึ่งรัฐบาลอาจจะขอให้สภาฯ ดำเนินได้
จึงเห็นว่าถ้าตั้ง กรรมการขึ้นแล้ว สมาชิกทั้งหลายอาจจะดำเนินการได้
อย่างที่ปฏิบัติอยู่นี้ คือตั้งกระทู้ถามแล้วร่างคำแถลงการณ์ประกอบไป

ด้วย แต่ว่าแทนที่จะนำมาเสนอในสภาฯ โดยตรง ก็ควรจะให้กรรมการ
 กงันเดี่ยวคนหนึ่ง คือมีเรื่องบางอย่าง หรือรัฐบาลหวังว่าเรื่องโดย
 มากซึ่งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเป็นต้น สมาชิกที่ต้งกระทำตามอาจจะได้รับ
 ความพอใจในชั้นกรรมาธิการก็เป็นได้ แต่เพื่อจะให้กระทู้ถามที่ดี คำ
 ตอบของรัฐบาลที่ดี ไปได้ถึงท่านสมาชิกทั้งหลาย และมหาชนด้วย
 จึงได้บอกว่าจะส่งให้หนังสือพิมพ์ ตามที่ท่านสมาชิกเสนอว่า จะให้
 ลงราชกิจจานุเบกษา จริงอยู่ในประเทศฝรั่งเศสเขามีแผนกพิเศษสำหรับ
 สภาฯ ในหนังสือที่ตรงกับราชกิจจานุเบกษาของเราคือ (Jhusnal Officiel)
 นั้นเอง เกี่ยวกับวิธีการที่จะให้ลงในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้
 ลงหนังสือพิมพ์ทั่วไป ความประสงค์ของรัฐบาลอยากให้กระทู้ถาม
 และคำตอบของรัฐบาลเป็นการเปิดเผย ให้ท่านสมาชิกและมหาชนทราบ
 ไม่ใช่ตัดสิทธิสมาชิก ค่อยไปถ้าสมาชิกยังไม่พอใจ คือหมายความว่า
 ให้กรรมการกงันเดี่ยวคนหนึ่ง เพื่อมิให้เสียเวลาของสภาฯ แต่ข้อ
 ความใดที่สมาชิกยังไม่พอใจตามที่เรียงไว้ ก็เอาเข้ามาในสภาฯ อีกที่
 หนึ่ง แต่ว่าถ้าจะตกลงตามข้อเสนอสมาชิก ให้เข้าเหมือน
 ระเบียบในต่างประเทศ เช่นฝรั่งเศสเป็นต้น รัฐบาลก็แถลงแล้วว่า
 ไม่ขัดข้อง

ร.ต. เนตร พุนวณิชน์ กล่าวว่ เรืองน มีปัญหาในเรื่องข้อ
 บังคับ เราไม่มีว่าควรจะทำประการใด แต่ทว่าเราควรจะได้ถึงรัฐ

รัฐธรรมนูญของเรามาตรา ๕๐ ด้วย รัฐธรรมนูญมีว่า ในที่ประชุม
 คือหมายความว่าสภาฯ นี้ สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี
 ในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมทรง
 ใจซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะ
 เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน เมื่อเช่นนั้นให้
 สิทธิแก่สมาชิกถามในที่ประชุม คำตอบของรัฐบาลก็จำเป็นต้องให้ในที่ประชุม
 นี้ มาตรา ๕๒ มีต่อไปว่า การประชุมของสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นการ
 เบ็ดเตล็ด ก็หมายความว่า ทั้งกระทู้และทั้งคำตอบจะต้องได้นำไปลง
 ในที่ เบ็ดเตล็ด คือหนังสือพิมพ์นั้นแล้ว ปัญหาที่จะพูดต่อไป คือ
 ถ้าเราคิดว่ารัฐธรรมนูญนี้ ร่างอย่างที่ข้าพเจ้าอธิบายแล้ว ไม่ควรจะ
 เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นเลย เพื่อรักษารัฐธรรมนูญของเราไว้ เว้น
 ใจแต่มีการแก้ไขเท่านั้น

พระพิณิจนากร รับรอง

ขุนศุคนชวติศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าว
 ในเรื่องที่ว่ารัฐบาลเสนอขอให้ตั้งกรมการเพื่อตอบกระทู้ถามของรัฐบาล
 สำหรับข้าพเจ้าเองมีความเห็นตามที่สมาชิกได้ อภิปรายไปเมื่อสักครู่หนึ่ง
 ชอบด้วยหลักการตามรัฐธรรมนูญฯ ของเรามีว่า มีโอกาสให้สมาชิก
 ถามกระทู้ถามได้ ในที่ประชุมแล้ว มีคำถามเกิดขึ้นในที่ประชุม ข้าพเจ้า
 คิดว่า คำตอบก็ต้องเกิดขึ้นในที่แห่งเดียวกันนั้น อีกประการหนึ่ง การ

ตั้งกรรมการสามัญเช่นนี้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐบาล เป็นผู้แทน
ของคณะรัฐบาล เพื่อสะดวกแก่การงาน ที่จะให้คำขอแบ่งสมาชิกทั้งหลาย
ถ้าหากว่ารัฐบาลจะทำเช่นนั้นก็ย่อมจะทำได้ เป็นวิธีที่สะดวกและดีกว่า
ไม่จำเป็นต้องให้สภา ฯ นัดผู้แทน เพื่อแทนตัวของตัวเอง ซึ่งไม่ได้ผิด

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
คณะรัฐบาลนี้ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า เป็นผู้ที่เหมาะสมในรัฐธรรมนูญจริง ๆ
แต่ว่าวิธีการที่ได้อ่านมาเมื่อกัน บางคนอาจจะเข้าใจว่า บิดปากสมาชิก
ผิดกับรัฐธรรมนูญ คือเราไม่ตัดสิทธิสมาชิก ฉะนั้นเราเปิดโอกาส
ให้ว่า จะให้คอบกับกรรมการหรือที่สภา ฯ ที่เดียว เห็นว่าจะเป็น
การถูกต้องกับรัฐธรรมนูญดีกว่า

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตต่อประธาน ฯ ให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร
วรรณ แถลง

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณ ทรงกล่าวว่า ในการที่ให้
ตั้งกรรมการนี้ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งถูกต้องและทางความมุ่งหมาย
ให้เป็นกรรมการสามัญของสภา ฯ ก็เพื่อจะให้กรรมการสามัญ
คือหมายความว่า สมาชิกต้องเป็น สมาชิกของสภา ฯ ก็เพื่อจะแสดง ว่า
กรรมการนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสภา ฯ นั่นเอง เป็นแต่วิธีการเท่านั้น
ที่ต่างเท่านั้น แต่ถ้รัฐบาลให้ โอกาสว่า สมาชิกไม่พอใจแล้ว จึงนำ

เข้ามาในที่นี้ แปลว่าสมาธิใช้สติเต็มที จะว่าไม่พอใจเมื่อไรก็ได้
 แต่ถ่า ถ้าใช้ถ้อยคำเช่นนั้น อาจจะมีคามเข้าใจผิดได้ เพราะฉะนั้น
 รัฐบาลขอให้ข้าพเจ้าบอกว่า รับรองข้อเสนอนของท่านสมาธิคนสุด
 ทายันได้ ทว่าให้ผู้ตั้งกระทู้ถาม บังลงไปว่า จะให้ไปที่กรรมวิธีการ
 หรือจะให้มาในสภาฯ ที่เดียว เพราะว่า ตามระเบียบของฝรั่งเศสก็เป็น
 เช่นนั้น โดยปกติเขาคือว่า ต้องลงในหนังสือพิมพ์

หลวงวรนิตินิธิวิชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรนคร กล่าววว่า ตาม
 คำขอของรัฐบาลนั้น สภาฯ เราจะต้องพิจารณาเสียก่อน พิจารณาใน
 เรื่องที่จะแก้ไขข้อบังคับ เมื่อแก้ไขอย่างไรแล้ว จะได้เขาเป็นหลักปฏิบัติ
 ต่อไป

นายสรอย ฤดำปวง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าววว่า
 ตามที่ท่านที่ปรึกษาฯ ได้ทรงอธิบายเมื่อก่อน ข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย
 เพราะเหตุวว่า การที่จะให้สมาธิไปถามกรรมวิธีการ ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ไม่อยู่ในข้อบังคับของเรา อีกประการหนึ่ง ถ้าวาสภาผู้แทนราษฎรจะ
 เป็นนัยอย่างนั้น การพูดต้องพูดกัน การพูดต้องพูดอย่างเปิดเผย การ
 พูดไปหากกรรมวิธีการนั้นก็เพียง ๒ คน ๓ คน ๔ คน ๕ คน อย่างมาก
 การพูดที่รัฐบาลจะตอบก็ได้ หรือเตือนไปก็ได้ หรือให้กรรมวิธีการ
 เขียนมาตอบตนก็ได้ ผู้ที่พงทนมมากทเคยว เป็นการเปิดเผยดี คนอื่นจะ
 ได้รู้ได้เห็นบ้าง

น.ต. หลวงชำนาญวาณิช ส.ร.น. กล่าวหา การที่รัฐบาลเสนอ
 ญัตตินั้นขึ้นก็โดยเหตุที่รัฐบาลได้พิจารณาแล้วว่า ในชั้นนี้ ไม่มีใคร
 สามารถที่จะประชุมให้ มีวันมากไปได้ ดังที่รัฐบาลเสนอมาแล้ว และ
 เมื่อได้ พิจารณาในระเบียบวาระตั้งแต่ครั้งที่ ๓๐ เป็นต้นมา ก็ปรากฏว่ามี
 ร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ และมีญัตติ ตลอดจนกระทู้กระทู้ ถึง ๔-๕
 หน้ากระดาษ ซึ่งรัฐบาลไม่สามารถจะหาเวลาตอบในที่ประชุมสภาฯ นี้ได้
 เพราะฉะนั้นเห็นว่ากระทู้ถามทั้งหลายที่ส่งถามรัฐบาลมา ก็ต้องการจะ
 ได้รับคำตอบโดยเร็ว บางท่านถึงกับถามว่า เมื่อไรจะตอบให้ทราบ
 รัฐบาลจึงได้ พิจารณาว่าจะทำอย่างไร จึงจะให้เป็นที่พอใจของสมาชิก
 และอีกประการหนึ่ง ที่มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่า การที่รัฐบาลทำเช่นนั้น
 อาจจะเป็นความผิดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ หรือมาตราอะไรไม่ทราบ
 มาตรานั้นได้ กล่าวแล้วว่า ในที่ประชุมสภาฯ นี้ สมาชิกจะถามอะไร
 ก็ได้ ในญัตติที่เสนอขึ้นไป ก็ไม่เป็นการปิดปากสมาชิก และเจ้าหน้าที่
 ของสภาฯ ก็จะได้เอาเรื่องมาจัดเข้าในระเบียบวาระ ระเบียบวาระ
 นั้น ๆ ก็จะได้มาตั้งที่สภาฯ นี้ แล้วก็เริ่มปรึกษาตามระเบียบวาระ
 ไป เป็นแต่เพียงนั้นรัฐบาลรับเอาไปปรึกษา แต่ก็ให้กรรมการซึ่ง
 ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายบริหารและสมาชิกในสภาฯ นี้อยู่ด้วย
 นอกจากนั้นเพื่อแสดงให้เห็นใจของรัฐบาล รัฐบาลก็ได้ขอเสนอต่อ
 ไปว่า คำตอบของกรรมการเมื่อไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้นำขึ้นมาตั้ง
 ที่ประชุมแห่งสภาฯ และสภาฯ ก็ตอบเป็นชั้น ๆ อยู่นั่นเอง เมื่อ

ประชุมจะให้เรื่องค้างอยู่มากมายเช่นนี้ รัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง แต่ในการตอบ รัฐบาลก็ไม่มีเวลาตอบ เพราะเหตุว่า ร่างพระราชบัญญัติย่อมสำคัญกว่านิติ นิติก็ย่อมสำคัญกว่ากระทู้ การประชุมปรึกษา ก็ต้องปรึกษาตามลำดับมา อย่างเวลาดานกม่อ๊ก ๓๐ พระราชบัญญัติกระทู้ถามต่าง ๆ ที่ถาม ข้าพเจ้าเชื่อว่า รัฐบาลเห็นจะมีโอกาสตอบได้น้อย และจะไม่เป็นที่พอใจแก่สมาชิก ซึ่งเป็นเวลาด่วงเฉยเห็นนาน เพราะว่าเวลานงบประมาณเป็นของที่สำคัญมาก

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ ตามนิติของรัฐบาลเสนอมานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลให้สิทธิแก่สมาชิกพออยู่แต่ สัมควรที่จะรับนิตินั้นไว้ และควรลงมติเสียทีเดียว ว่าควรรับหรือไม่ควรรับ

ว.อ. ขุนนิรันดรชัย รมว.อง

ขุนสุคนธ์วิศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่ ในข้อที่รัฐบาลได้เสนอให้ตั้งกรรมการนี้ ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่ว่า เมื่อได้ตั้งกรรมการสามัญแล้ว จะได้เวลาที่ไหนอีกเด้ามาประชุม ถ้าหากว่าจะมีเวลาอื่น ซึ่งคณะกรรมการสามัญจะมาตอบในที่ประชุมนี้ได้แล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นจำเป็นที่จะต้องตั้งกรรมการสามัญสำหรับตอบ เพราะว่ากรรมการสามัญชุดที่รัฐบาลขอให้ตั้งนี้ โดยมากอยู่ในคณะรัฐมนตรี และเลขานุการกระทรวง ซึ่งเป็นผู้ทำงานติดต่อกับ

รัฐบาลโดยตรงอยู่แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า รัฐบาลน่าจะตั้งกรมวิชาการ
ชุดนี้ไว้ในคณะรัฐบาล มอบให้ผู้ใดคนหนึ่งตอบคำถามอะไรที่สงสัยทันที
ก็เป็นหน้าที่ของผู้แทนคณะรัฐบาล ซึ่งมารับรู้นาน่ากลับมาปรึกษาหารือ
เป็นแนวทางที่สะดวกและได้ผลดี

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ภิรมย์

ร.อ. หลวงชำระนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่าย อยากรจะแก้สักนิด
ว่า ที่รัฐบาลเสนอญัตติ ในตัวญัตติก็ปรากฏอยู่แล้วว่า ต้องการหา
เวลาดานออกไปอีก ถ้าแม้ว่าไปตั้งกรมวิชาการเพื่อตอบในสภาฯ นี้ ญัตติ
อันนั้นก็จะไม่มีค่าอะไร เพราะไม่เป็นการทันเวลาได้ ข้าพเจ้าอยากจะ
พูดโดยอัตโนมัติ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า กระทั่งถามซึ่งสมาชิกถาม
รัฐบาลนั้น ตามปกติอ่านคำถามแล้ว ก็ไม่มีการอภิปรายกันต่อไป
เมื่อรัฐบาลได้ให้คำตอบแล้ว ก็เป็นอันว่าได้ตอบโดยบริบูรณ์ เว้น
ไว้แต่กล่าวซักถาม ถึงแม้ว่าที่ประชุมจะไม่ปฏิบัติตามญัตติรัฐบาลเสนอ
แล้ว ก็ขอให้ปฏิบัติตามข้อบังคับตามรูปนี้

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่าย โดยเหตุที่รัฐบาลและเดชาธิการ
รัฐมนตรีได้แถลงมาแล้ว เราก็ได้ความเป็นที่แน่ชัดว่า วิธิการใหม่
ในการที่รัฐบาลเสนอนั้น เนื่องจากเสียเวลามากเหลือเกิน เมื่อเป็นเช่นนั้น
รัฐบาลจึงได้เสนอญัตตินี้มา ญัตติใหม่นี้มีปัญหายุ่งว่า คณะกรรมา
ธิการนั้นเป็นคณะกรรมาธิการอะไร และเคยมีครั้งหนึ่งที่ประชุมกัน โดยไม่

ได้ทำอะไรกันโดย เมื่อมีผู้เสนอญัตติเช่นนั้น จึงเกิดมีปัญหาว่า เราจะ
เปลี่ยนแปลงข้อบังคับของเราหรือไม่ แต่ว่ารัฐบาลทำก็ไม่ผิดรัฐธรรมนูญ
เลย และรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้บังคับให้ตอบในสภาฯ ถ้าหากว่ารัฐบาลตอบ
ในราชกิจจานุเบกษาก็ไม่ผิดรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับก็ไม่ผิด เมื่อเป็น
เช่นนี้จึงง่ายที่สุด คือรัฐบาลไม่ต้องทำอะไรเลย ไม่ต้องตั้งกรรมาธิการ
เมื่อมีปัญหาอะไรก็ตอบในราชกิจจานุเบกษเลย

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐบาลไม่ขัดข้องเลย บอกตั้งแต่ที่
แรกแล้ว ถ้าอย่างนั้นก็ยังสะดวกใหญ่

ขุนส่มาหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ตามที่รัฐบาลเสนอญัตตินี้เข้ามานั้น ในเวลานี้ข้าพเจ้ายังไม่แน่ใจว่า จะ
ได้ผลหรือไม่ แต่เท่าที่คิดไว้ว่า บางทีจะเป็นความสะดอกอยู่บ้าง แต่
ว่าการที่จะทำอะไรโดยผิดทางนั้นข้าพเจ้ามิเห็นชอบด้วย เรื่องนี้ตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ ที่ให้สมาชิกถามรัฐบาลตอบนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจ
อย่างจริงใจโดยเฉพะที่เดียวว่า เป็นอำนาจเฉพะบุคคล ไม่ใช่ผู้
แทนอะไร ก็เมื่อรัฐบาลมีผู้แทน สมาชิกทุกคนก็อาจจะตั้ง ผู้แทนมา
ตั้งกระทู้ถามก็ได้ เพราะเหตุว่าเป็นอำนาจเฉพะตัวบุคคลโดยแท้
เพราะฉะนั้นขอให้ความเห็นของข้าพเจ้าที่เสนอขึ้นมาว่ายังไม่ถูกต้อง
รัฐธรรมนูญ

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่่า ถ้าว่่าท่านส่มาชิกทั้งหลายไม่พอใจ
ในเรื่องที่รัฐบ่าตได้เสนอไปนี้ ก็ขอให้ปฏิบัติให้ตรงตามรัฐธรรมนูญและ
ข้อบังคับของสภาฯ ก็แล้วกัน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า เรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับกาไรที่จะคิด
สิทธิตามรัฐธรรมนูญ หรือปัญหาในเรื่องตัวแทนเดย เพราะวิธีที่
รัฐบ่าตเสนอมานั้น ประสงค์จะประหยัดเวลาให้สั้นเข้าเท่านั้น กล่าวคือ
ส่มาชิกก็คงมีสิทธิในรัฐธรรมนูญในการที่จะถามรัฐบ่าตนั้นเอง แทน
ที่จะรอเข้าไปหลายวัน และกระทู้อนั้นส่มาชิกที่ต้องการเร็วแต่ก็คง
เสียเวลาคอยนานแล้ว เมื่อเช่นนี้ทางกรรมาธิการได้จัดกาขึ้นเช่นนี้แล้ว
งานก็จะสะดวกขึ้น ความจริงถ้าว่่ารัฐบ่าตได้ชี้แจงหรือว่าได้แจ้งข้อ
ที่ส่มาชิกได้สงสัยมานานแล้ว ส่มาชิกก็พอใจในคำถามอนั้น และนอก
จากนั้นรัฐบ่าตยังให้ โอกาสต่อไปอีก ถ้าว่่าส่มาชิกไม่พอใจก็อาจ
จะมาตั้งกระทู้ถามมาใหม่พูดกันในที่อื่น ให้เป็นรูปเหมือนดังกัในเมื่อง
นอก กระทู้ถามที่มากุดกันในสภาฯ นั้น บางกระทู้ก็เป็นเรื่องที่ทำ
ให้รัฐบ่าตนั้นสั้นที่เดี้ยว หมายความว่าเกี่ยวกับฐานะของรัฐบ่าตที่จะ
คกหรือจะคงอยู่ เพราะฉะนั้นการที่รัฐบ่าตเสนอเช่นมานั้น ขอส่มาชิก
อย่าให้เขาใจผิดไปอย่างอื่นเดย ว่าผิดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ความ
ประสงค์เพื่อรักษาสิทธิของส่มาชิกตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น เราจะหาหน
ทางใดที่จะให้รอดตัวเท่านั้นเอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เท่าที่อภิปรายกันมาแต่
ข้าพเจ้าขอสรุปปัญหาคงเป็นว่า ขอให้เป็นไปตามรูปเดิมฝ่ายหนึ่ง ฝ่าย
หนึ่งเอนไปทางรัฐบาล แต่ว่ามีเหตุผลต่างกันหน่อย เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติใน ๒ ข้อก่อน เพื่อคัดความสั้นเข้า ว่าเรา
จะควรปล่อยให้ตามรูปเดิม หรือควรจะให้เอนไปในทำนองที่รัฐบาล
ขอร้อง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็นไปตามรูปเดิม หรือท่านผู้ใดเห็น
ว่าควรจะให้เอนไปในทำนองที่รัฐบาลเสนอ โปรดลงมติ

สมาชิกส่วนมากลงมติให้เอนไปทำตามทำนองที่รัฐบาลขอร้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาที่มีอยู่ว่า เราตั้ง
กรรมาธิการแต่ว่ามีบางสมาชิกว่า ให้ระบุไว้ว่า กระทั่งถามอันใดควร
จะเข้ามาถามในสภาฯ หรือไม่

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ข้าพเจ้าหมายความว่า ข้อถาม
ที่เป็นแต่ถามข้อ “อินฟอเมชัน (Information) ไม่เกี่ยวกับนโยบาย
ของรัฐบาลเลย จะมาอ่านตอบในขั้นก็ได้ แต่ว่าข้อใดถามถึงนโยบาย
ของรัฐบาลด้วย ข้อนั้นเข้าอยู่ในหลักที่ว่า “อินเทอร์เพลเลชัน”
(Interpellation) รัฐบาลจำเป็นต้องตอบในสภาฯ คือ คำถามที่เป็น
แต่ขอคำบอกเล่าในข้อเท็จจริง รัฐบาลอาจตอบทางสำนักงานโฆษณา
การ แต่คำถามที่มีข้อข้องนโยบายของรัฐบาล รัฐบาลต้องตอบใน
สภาฯ ประธานสภาฯ มีอำนาจวินิจฉัยว่าปัญหาข้อใดอยู่ในลักษณะใด

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ เรื่องของคุณหญิงยังไม่
มีผู้รับรอง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ รัฐบาลรับรอง

นายมัญญ บิริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ให้กองการโฆษณาประกาศในหนังสือพิมพ์ด้วย

น.ค. หลวงชำนาญวาณิช ว.น. กล่าวว่ รัฐบาลขอเด้นอว่
การที่จะตอบในราชกิจจานุเบกษานั้นไม่ได้ เพราะมีหน้าไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ จึงขอตอบในหนังสือพิมพ์

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ เท่าที่เดชาธิการรัฐมนตรีได้
แถลงเมื่อก่อนว่าตอบในหน้าหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์อย่างไร เพราะเรา
ไม่มี “ออฟฟิศเชียต เพเปอร์” (Official paper) และเดยเดยรัฐบาล
ต้องรับรองในเมื่อเขาไปลงพิมพ์แล้วตรวจรูปผิด ที่ข้าพเจ้าพูดไม่ใช่
หนังสือพิมพ์ผิดทุกที่ แต่บางครั้งก็พลาดไปเหมือนกัน เคยมีการขอ
โทษกันบ่อยๆ เมื่อไม่ใช่หนังสือพิมพ์ของรัฐบาล ที่รัฐบาลรับ
รองแล้ว เมื่อผิดไปจะเป็นการยุ่งใหญ่

ว.อ. หลวงชำนาญวาณิช ว.น. กล่าวว่ บางทีคุณหลวง
โกวิทฯ จะไม่เข้าใจ ตามปกติคำแถลงการณ์ของรัฐบาลที่จะพิมพ์สำเนา
แจกจ่ายก็มีการตรวจตราอย่างเด่มอ ก็ไม่เห็นว่าจะผิดพลาดไปเดย ตาม
ปกติหนังสือพิมพ์ก็ต้องระวังอยู่เด้อ

นายเขียน กาญจนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า เวลานี้ ^{๕๘} นาฬิกาแล้ว ข้าพเจ้าขอโอกาสขอเวลาเป็นพิเศษ
ตั้งกระทู้ถามก่อน ซึ่งกำลังเป็นมรสุมอยู่ ซึ่งขอให้ประธานสภาฯ
อนุมัติด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เดี่ยวก่อน ลงมติเรื่อง ^{๕๙}
เดี๋ยวนี้ ^{๕๙} คำถามที่เป็นแต่ขอคำบอกเล่าให้ในข้อเท็จจริง รัฐบาล
อาจตอบทางสำนักงาน โฆษณาการ แต่คำถามที่มีข้อท้วง โฆษณาของ
รัฐบาล รัฐบาลต้องตอบในสภาฯ ประธานสภาฯ มีอำนาจวินิจฉัย
ว่าปัญหาข้อใดอยู่ในลักษณะใด

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า
ที่ว่าส่งกองโฆษณา หมายความว่าพอใจของผู้ถามเสียก่อนแล้ว จึง
ไปลงหนังสือพิมพ์ ใช่หรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า การตั้งกรมการนั้น
เป็นเรื่องขยายประเด็น ไม่ต้องแก้ข้อบังคับ หรือจะปฏิบัติตามที่ชานน ^{๕๙}
แปลว่าสมาชิกถามถึงในข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลจะตอบทางสำนักงาน
โฆษณา ถ้ามีเรื่องเกี่ยวกับนโยบายแล้วจะมาถามในสภาฯ ขอให้คัดถ
อนั้น ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง จะได้ถือเป็นระเบียบส่วนหนึ่ง ที่เราจะ
ปฏิบัติต่อไปข้างหน้า

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า

ถ้าว่ารัฐบาลลงหนังสือพิมพ์แล้ว แต่คำตอบนั้นไม่ตรงเท่า

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ก็ถามอีกได้

นายเนย สัจจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอีก
นอกจากตอบในหนังสือพิมพ์แล้ว ก็เป็นอันใช้ได้ เมื่อคำตอบของรัฐบาล
ไม่ตรงจะทำอย่างไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เมื่อคำตอบของรัฐบาล
พอใจ เราก็นิ่ง

นายเนย สัจจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอีก
การตอบนั้นเฉพาะหนังสือพิมพ์ หรือตอบทางห้องที่ด้วย บางที
หนังสือพิมพ์บางฉบับไม่ถึงห้องที่ก็ได้ จึงสงสัยอยู่

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ตอบด้วย ยังตอบไปให้
สมาชิกอีกฉบับหนึ่ง

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า เนื่องจากวันที่ ๓๐ ตวงมาแล้ว ระหว่างกรรมกรโรงสีกับ
เจ้าของโรงสีเรื่องหนึ่ง ระหว่างพ่อค้ากับคนกลาง ระหว่างชาวนากับ
โรงสีอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งระหว่างนี้กำลังเป็นมรสุมปั่นป่วนอยู่ และ
นอกจากนั้นเมื่อตลาดข้าวตกต่ำ การเงินก็ตกต่ำ แต่เวลานี้ถึงเวลาที่รัฐบาล
เร่งรัดค่าภาษีอากร เร่งค่าเช่า การเงินเป็นอยู่เช่นนี้ ท่านผู้มี

สายบ้านยาวก็ได้เปรียบ แปลว่าชาวนาไม่ถึงคราวจะขายก็ตั้งขาย
จึงอยากจะถามรัฐบาลว่า ขณะรัฐบาลได้ดำเนินการไปถึงไหนแล้ว

นายกรัฐมนตรีก่อว่า เนื่องจากกรรมกรโรงสีที่โตขีดของ
เรือไปเรียกเอาค่าจ้างจากเรือชาวนั้น แล้วทำให้ราคาข้าวตก ทนเมื่อ
รัฐบาลได้รู้เรื่องเช่นนั้นจึงสั่งให้กรรมกรโรงสีดเรียกเงินเอากับเจ้าของ
เรือแปลว่าขอให้ ให้คงปฏิบัติตามเดิมไปก่อน แล้วรัฐบาลก็ได้ให้
ทางกระทรวงเศรษฐกิจเรียกเจ้าของโรงสี เรียกหัวหน้ากรรมกร
เช่นนายถวัติ ฤทธิเดช เหล่านี้มาตกลง คือรัฐบาลจัดการไถ่กู้ภัย
แล้วรัฐบาลได้เรียกมาวันนี้แล้ว แต่ว่าเหตุผลเป็นประการใดก็ขอให้ถาม
รัฐมนตรีเศรษฐกิจ

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอให้รัฐมนตรีว่าการเศรษฐกิจแถลงด้วยว่า จะช่วย
เหลือการค้าแผนกข้าวให้เรียบร้อยได้เมื่อไร

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ทางกระทรวงเศรษฐกิจ
ได้มอบให้กรมพาณิชย์ ซึ่งไปเรียกผู้แทนโรงสี และผู้แทนกรรมกร
มาพบกัน เพื่อจะได้ทำความเข้าใจปรองดอง ไปเรียกหลายครั้ง
หลายคราว ไม่มา เพิ่งมาเมื่อวันนี้ เมื่อบ่ายนี้เอง กำลังพิจารณาอยู่
ข้าพเจ้าต้องมาประชุมเสีย จึงยังไม่ได้รับผลอย่างไร จะแสดงให้
ให้ทราบในวันหลัง

เด็กประชุมเวทนา ๓๘.๓๕ นาฬิกา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์	นายปพาฬ บุญหลง
มบุญ บริสุทธิ์	ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์
ทองอินทร์ ภูมิพัฒน์	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ขุนประเจตตรุณพันธ์	บุญช่วย สุคนธ์มัต
พระพิไลยสุนทรการ	ศรี อินทร์
ร.ต. ถัด รัตพันธ์	สนั่น ประวาหะนาวิน
มงคล รัตนวิจิตร	จับใจ พาหุรักษ์
ตรวจแล้ว ๗/๑๒/๗๖	ผู้จัดรายงานการประชุม
พระยาเทพหัสดิน	หลวงคหกรรมบดี
แทนประธาน ฯ	เดชาธิกรรต์ภาณุแทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร